
Štev. 8.   V Celovcu 15. avgusta 1867.   **XVI. tečaj.**

Pridiga za XII. pobinkošno nedeljo.

(4 stopinje v nebesa; gov. K. K.)

„Gospod, kaj naj storim, da večno življenje dosežem.“ Luk. 10, 25.

V v o d.

Revno je naše življenje, da se Bogu usmili, in res je, kar sv. Pavl pravi: „Ako samo v tem življenju v Boga upamo, smo najnesrečniši med vsemi ljudmi“. (I. Kor. 15. 19.) Tako bodi ga Bog zahvaljen! še drugo življenje nam je pripravljeno, proti kteremu je sedanje le gola smert. „Jaz sem ustajenje in življenje, kdor v Mene veruje, živel bo vekomaj“, pravi Jezus in veste, da se je na Njegovo besedo zanesti. Kakšno bo nek tisto življenje, ni še nobeno oko vidilo, nobeno uho slišalo, nobeno serce okusilo; dosti je za nas, da vemo, da nas čaka, ako se ga vredne storimo.

Toda kako ga moremo doseči? To je tisto veliko vprašanje, ki ga je judovski učenik Jezusu v današnjem sv. evangelju rešiti dal, in ki tudi nam toliko skerbi dela. Naj vam jaz pot pokažem, ki v to življenje pelje, po 4 stopinjah se pride v večno življenje. Le poslušajte zvesto, saj gre za nar imenitniše opravilo, ki ga imate, namreč da se zveličamo. Ti pa, o Gospod, govori, tvoji služabniki čujejo!

Razlaga.

1. Kdor hoče večno življenje doseči, mora se pred vsem drugim greha varovati; zakaj greh je peklenski ključ, ki nebeske vrata zapre, je strupen sad, ki dušo v večno smert pripravi: „Plačilo greha je smert“. Rimlj. 6, 23. To je pravični Bog že na znanje dal, ko je Adamu v paradizu prepovedal, od sadu nekega drevesa jesti: „kteri dan boš jedel, boš umerl“ Gen. 2, 17. umerl po telesno, pa tudi po duhovsko; tvoje truplo se bo v prah povrnilo, tvoja duša pa bo izbrisana iz bukev večnega življenja. — Čudno pa tudi strašno drevo raste na nekem morskem otoku daljne Azije, drevo, ktero tak močen strup spuhti, da do 6 ur okrog njega nobena živa stvar obstati ne more; nobeno drugo drevje ne raste blizo njega, ribe v vodi poginejo, ptice, ako blizo tega drevesa priletijo, mertve na tla padejo; 4000 puntarskih družin je bilo od tamošnjega kralja obsojenih, 6 ur daleč od tistega drevesa stanovati; — črez nekaj mescev jih je več ko 2000 pomerlo. Strup tega drevesa je pa clo obrajtano, rabijo ga za zdravilo zoper razne bolezni; toda kako ga dobiti, ker nihče se ne upa po njega iti in svoje življenje v smertno nevarnost postaviti! Zatorej deželjska gosposka tistega kraja hudodelcem, ki so v smert obsojeni, na voljo pusti ali po rabeljnovih rokah smert storiti, ali pa eno škatljico od tistega dragega strupa prinesiti; veči del jih to poslednje izvoli.

Duhoven jih na smert pripravi; usnjato kapo čez celo obličje potegnjejo; v tej kapi je dvoje z glažem zadelanih lukenj za očesa, dalje denejo usnjate rokavice na roke in tako svoj smertni pot nastopijo. Ako veter jim za herbtom, proč od njih vleče, in ako na vso moč hitijo, včasih še kteri živ nazaj pride, pa izmed 10 jih komej eden. Teh eden je tudi pripovedoval, da tisto drevo zraven neke reke stoji, nič družega se tam ne najde, kakor golo pečovje, mertve trohneče trupla pa škatle tacih, ki so obležali. Zares strašnejšega kraja na svetu ni. Pravijo pa, da je pravičen Bog to drevo zasadil v kazen razujzdanosti nekdanjih prebivavcev, da jih je na tak način iz sveta strebil, kakor nekđaj pregrešne Sodomitarije. To neznanu drevo nam je živa podoba greha, kteri tudi vsaki živi duši časno in večno smert žuga. Zmed 10 jih, ki se drevesu greha prederzno bližajo in njegov strupen sad okusijo, je komej eden, ki se pokori in otme. Kdor se pa skerbno ne varuje in daleč proč od njega ne ostane, bo prepozno svojo prederznost obžaloval; mertev na duši bo blizo njega obležal, povrnitev

v deželo večnega življenja mu bo za vselej zaperta. Zakaj: kakor drevo pade — Pridig. 11, 3. O koliko se jih je že na nevarno pot podalo in ni jih več nazaj; strupena sapa greha jih je zadušila in na duši umorila.

Zatoraj ako hočete vi v večno življenje iti, varujte se greha, varujte se ga od spredaj in od zadej, od zgoraj in od zdolej, od znotraj in zunaj, na levi in na desni, po dnevi in po noči, na skrivnem in v pričo ljudi, v mladih in v starih letih, branite se zoper vsak greh, kakor nek mladenč, od kterega nam sv. Hironim pripoveduje. Ker ga niso mogli pregovoriti, da bi vero zatajil, so ga v nek vert peljali in ga v sredi cvetečih rož in med vsem, kar se počutkom prileže, na mehko posteljo položili, in da bi ne mogel ne uiti — ne se ganiti, so mu s svilenimi vezmi roke in noge zvezali. Zdaj stopi k njemu neka lepa in prav zapeljivo napravljena vlačugarica in vse zvijače in zapeljevanja si zmišlja, da bi bogaboječega mladenča v greh pripravila. Kaj mu je v takem stanu storiti? Zdaj prešine ko blisk njegovo dušo misel, kakor iz nebes poslana, in hitro si odgrizne kosček svojega jezika in ga zapeljivki v obraz plune in tako je s telesno bolečino meseno poželjivost premagal. Če bote tako grehu se serčno vstavljali, kakor ta mladenec, potem bote večnega življenja vredni.

Nek drug mladenec pa, od kterega nam sv. evangelje pravi, je k Jezusu pristopil in mu rekel: „Kaj naj storim, da zadobim večno življenje?“ Jezus mu reče: „Spolnuj zapovedi; ne vbijaj, ne prešestuj, ne kradi, ne pričaj po krivem, spoštuj očeta svojega in mater svojo in ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe“. Mladeneč pa mu reče: „Vse to sem spolnoval od svoje mladosti“. Oj da bi tudi mi tako reči zamogli! Reči, da smo od mladih nog zapovedi božje na tanko spolnovali in se nikoli kakega poglavitnega greha dolžni storili!

Večno življenje bi bilo tudi naše! Dokler nas pa naša vest opominja, da smo v pretečenem življenju dosti grehov storili, zavoljo kterih je vagano, ali bomo še došli v večno življenje, se vsaj zgrivajmo jih in spokorimo, da se nam odpustijo, zanaprej pa se jih tem zvestejši varujmo, da nas znovič zalezli in ob večno življenje pripravili ne bojo. „Kakor res jaz živim, jaz nočem smerti grešnikov, ampak da se spokori in živi“. (Eceh. 33, 11.) „Ako se grešnik spreoberne od vseh svojih grehov, bo živel“. 19. Če se ti pa težko zdi, svoje grešno življenje zapustiti, pomisli, da večno življenje je pač toliko vredno, da za njega delj kako težavo prevzameš; zakaj nebeško kraljestvo silo terpi itd. (Mat. 18, 8—9.)

2. Kdor hoče večno življenje doseči, mora pa tudi Bogu zvesto služiti. Zakaj kakor Jezus pravi, to je večno življenje, da poznajo Tebe, in ki si ga ti poslal, Jezusa Kristusa. (Jan. 17, 3.) Ali kakor smo v današnjem sv. evangelju čuli: „Ljubi

Gospoda svojega Boga iz vsega i. t. d.“ kaj se pa pravi, Bogu služiti? Ali samo včasih kako kratko molitvico opraviti, ali ob nedeljah in praznikih za silo kako sv. mašo vjeti? To bi bila borna služba, nevredna kakega plačila. Ko bi tvoj hlapec le kako uro celega dneva na tvoje delo obernil, ves drugi čas pa za sebe lenobo pasel, kaj bi ti rekel?

Tak zanikeren hlapec proti Bogu si ti, ako le včasih in še takrat slabo Bogu služiš, ves drugi čas svojega življenja pa na Boga ne misliš. „Preklet bodi, pravi sv. pismo — kdor stori delo Gospodovo nemarno.“ (Jerem. 48, 10). Zatoraj ako hočeš, da bi tvoja služba pred Bogom veljala in ti k večnemu življenju pripomogla, moraš terdno voljo imeti, vse svoje žive dni božjo voljo spolnovati in k božji časti obračati; molitev, sploh cerkvene božje reči morajo tvoje nar ljubše opravilo biti, in dokler zavolj potrebnega dela ne moreš vseh svojih misli vedno pri Bogu imeti, moraš vsaj to svoje vsakdanje delo posvečevati s tem, da obujaš dober namen in vse iz gole pokorščine do Boga opravljaš. Cerkveni učeniki terdijo, da vse take z dobrim namenom storjene in posvečene dela, naj si bojo še tako borne, pred Bogom veljajo in nam večen zaslužek prinašajo. O koliko bi se lahko nebeških zaslužkov nabirali, ko bi pri vsem, kar delamo, na Boga se spominjali!

Nihče ne more dvema gospodoma služiti, vi ne morete Bogu služiti in bogastvu, pravi Jezus. (Mat. 6, 24.) In vendar jih je toliko, ki menijo to obojno službo ob enem opravljati! Noč in dan delajo in se trudijo za posvetno blago, tačas pa božjo službo zanemarjajo, da pogosto k molitvi, k prejemanju sv. zakramentov, k cerkovanju časa nimajo. Kaj čaka take posvetneže na unem svetu? Svet bo zginil spred njih, za Boga storili nič niso, in tako bojo s praznimi rokami tje stopili v neznano večnost, vrata večnega življenja jim bojo zaperte. Zgodilo se jim bo, kakor nekemu služabniku cesarja Karoljna. Ta služabnik zbolil, in zdravniki obupajo, da se spet ozdravi. Ko cesar to sliši, prestraši se in gre ga še enkrat obiskat. Ko vidi bolnik cesarja zraven sebe, ga z milim glasom prosi: „Cesar, ti veš, kako zvesto sem ti služil vse svoje žive dni; prošim te, usliši mojo sedanjo prošnjo“. Ginjen spregovori cesar: „Prosi, kar hočeš, rad ti spolnim tvoje želje“. „Prav, odgovori vmirajoči, zdaj zdaj bom stopil pred kralja vseh kraljev, račun dajat; naredi, priserčno te prošim, da živim nekoliko dni in se pripravim na strašno sodbo“. „Ah, zdihne cesar, to ni v moji moči“. „O jaz neumnež!“ zaupije revež, „vse življenje, vso ljubezen, vse moči sem daroval svojemu gospodu in kralju, pa mi ne more življenja podaljšati le za eno uro; nebeškemu Gospodu pa, ki bi mi lahko dal večno srečo, nisem hotel le nekoliko ur služiti“. Ljubi moji! da tudi nam tako žalovati ne bo

treba na smertni postelji, služimo zdaj zvesto svojemu Bogu kteremu služiti se kraljevati veli; zakaj ako že cesar obilno plačuje svoje služabnike, bo nam Bog še obilniši povračeval celo večnost, kar smo iz ljubezni do Njega storili. „Moj služabnik bo povišan in bo častitljiv postal“, govori Bog po preroku Izaiju (52, 13). Tam v večnem življenju se bo borna suknja zvestega služabnika božjega lepši svetila, kakor škerlat cesarjev in zlate krone vladikove; in ena sama ura pobožne molitve nam bo več veselja prinesla, kakor dolge leta vednega gostovanja in razveseljevanja na tem svetu.

Sv. Hilarijon, ko je za smert zbolel, jel je nekoliko trepetati zavoljo bližne sodbe in večnosti, pa kmalo se je smertnega straha znebil, rekoč: „Glej, moja duša, 70 let služiš Bogu, in zdaj se smerti bojiš?“ Te same besede so ga v nebeškem upanju tako poterdile, da je ves mirnega in veselega serca v Gospodu zaspal. Bog hotel, da bi mogli tudi mi ob smertni uri se s tem tolažiti, da smo vse svoje žive dni v božji službi preživeli! Potem nas nezane smerti strah ne bo, veseli ji bomo naproti šli, ker po smerti nas drugo, in scer večno življenje čaka!

3. Kdor hoče v večno življenje iti, mora tudi dolžnosti svojega stanu zvesto dopolnovati. Ljudje večidel premalo na nje porajtajo, kakor bi ne bilo veliko nad njimi ležeče. Toda čujte, kako je sv. Janes Kerstnik v puščavi ljudem pridigoval. „Že je sekira drevesom v korenino nastavljena. Vsako drevo tedaj, ki ne stori dobrega sadu, bo izsekano in v ogenj verženo.“ (Luk. 3, 9.) In ko so ga množice vprašale, kaj jim je storiti, da strašni sodbi uidejo, čujte, kaj jim je odgovoril? „Kdor ima dve suknji, naj da temu eno, ki nima nobene; in kdor ima jedi, naj ravno tako stori“. Colnarjem je rekel: „Nič več ne tirjajte, kakor kar vam je postavljeno“. Vojšakom je rekel: „Nikogar ne tepite, nikomur krivice ne delajte, in zadovoljni bodite s svojo plačo“. Tako je sv. Janes svojim poslušavcem po raznih stanovih razno pridigoval in pot v večno življenje kazal. In tako bi še dandanes pridigoval, ko bi še enkrat nazaj prišel: „Spolnujte vsak po svojem stanu svoje dolžnosti in bote živeli“. Vi starši, v božjem strahu izrejte svoje otroke, hodite jim naprej z dobrim izgledom; vi otroci, spoštujte svoje starše. Vi gospodarji, pazite na svoje posle, dajte jim po pravici, kar jim gre in lepo ravnajte z njimi; vi posli pa opravljajte svojo službo, bolj ko je mogoče, bodite zvesti in pokorni svojim gospodarjem. Vi predpostavljeni, ne zaničujte, ne zatirajte svojih podložnih; vi podložni pa ne povišujte se čez svoj stan, ampak skazujte svojim višim spodobno čast in pokorščino. Vi zakonski, lepo se zastopite; mož naj ljubi svojo ženo, žena pa naj svojemu možu pokorna bode v vseh poštenih rečeh, in ne omadežujte zakonske postelje z hajdovskim, živinskim

obnašanjem. Vi delavci in rokodelci, pridno delajte in Gospodove dni posvečujte; vi barantavci, pošteni bodite, nikogar ne goljufujte, vi kerčmarji, spoštujte božje in cerkvene zapovedi v svojih kerčmah in krivičnega dobička ne iščite; katerikoli kako službo imate, bodi deželsko ali duhovsko, opravljajte jo, kar je nar več mogoče, zvesto. To storé bote večno živeli. Človek, ki je zvest v svojem stanu, bo tudi v drugih rečeh; njemu enkrat nebeški sodnik poreče: „Blagor tebi zvesti in pridni hlapec i. t. d.“

Kdor pa v svojem stanu nič ne velja, kdor dolžnosti svojega stana zanemarja, ta je malopridno drevo, ki ne stori dobrega sadu; posekano bo in v ogenj verženo. „Malopridnega hlapca zvežite in verzite v vnanje temnice, kjer bo jok in škripanje z zobmi“.

4. Še nekaj nam je potrebno, če hočemo večno življenje doseči, namreč: voljno poterpeti v raznih zopernostih tega življenja. Že od Jezusa božjega Odrešenika beremo, da je moral skoz britko terpljenje iti v svojo čast; in tega se tudi mi zogniti ne moremo. Sv. Janez je videl v nebeški prikazni množico izvoljenih, oblečenih v bele oblačila in je vprašal, kdo da so in od kod so prišli? In rečeno mu je bilo: „To so tisti, ki pridejo iz velike nadloge, in so oprali svoje oblačila in jih obilili v kervi Jagnjetovi“. (Sk. raz. 7, 14.) Preštejte vse izvoljene božje, ki se zdaj večnega veselja veselijo, ne bote nobenega našli, ki bi ne bil več ali manj nadlog na svetu prestal; bili so v veliki stiski, pa so si jo obernili v svoj prid, v svoje očiščenje in posvečenje in zdaj stojijo v nedolžnosti in veličastvu pred Božjim obličjem in večno življenje vživajo. Ljubi moji! Ali mar mi bomo brez terpljenja, brez težav, le kar po rožah večno življenje dosegli? Oj ne motimo se; pot v nebesa gre po ternju in stermini gor, ni drugače, kakor da si noge nekoliko ranimo in se potimo. Kedar se nam pa prehudo zdi, oj le ozrimo se v deželo večnega življenja, poglejmo njene lepote, njene dobrote. „Vse terpljenje sedanjega časa se ne da primeriti s prihodnim veličastvom, ki bo nad nami razodeto“ sv. Pavl (Rimlj. 8, 18.).

Vsak zdihljej se bo nam v veselo pesem, vsaka nadloga in bolečina v morje veselja, vsaka britkost v stoterno sladkost spremenila; zatoraj je Jezus svojim apostelnom napovedal, koliko da bojo za njegovega imena delj prestati imeli, rekoč: „Veselite se in veselja i. t. d.“

Večno življenje je vsaj toliko vredno, da za njega delj nekaj voljno prenašamo; da naj bi tudi 1000 let naj grozniše muke terpeti morali, vendar ne bi si ga mogli zaslužiti. Zatoraj preveč ne tožujte, ako se vam hudo godi; poterpite, še enkrat in stokrat vam rečem poterpite; če ste bornega stana in pomankanje in stradanje vas tare, poterpite; če ste bolni in vse sorte bolečine vaše truplo prehajajo in zdelujejo, poterpite; če vas sirovi in nezarobljeni ljud-

je zaničujejo in žaliyo, poterpite, pa tudi odpustite; poterpite, če vas kaka nesreča obišče, če se vam kaka krivica godi ali kaj drugega, kar vam težave dela in življenje greni. Le poterpite vse; zakaj, kakor Jezus pravi: „V poterpežljivosti bote svoje duše ohranili“. (Luk. 21, 19.) Vse nadleževanje sedanje bo hitro prešlo, potem pa bo življenje večno nastopilo; Bog bo obrisal vse solze iz vaših oči. Jagnje božje vas bo paslo in vodilo k studencem žive vode; Bog vas bo po obilnosti svoje hiše nasitoval in s potokom veselja napajal.

S k l e p.

Ljubi moji! Čudne besede je Jezus, naš učenik, govoril rekoč: „Kdor svoje življenje najde, ga bo zgubil; kdor ga pa zgubi, ga bo našel“. Kako si jih moremo razjasniti? Jezus je tukaj od dvojnega življenja človeškega govoril, od časnega in večnega. Kdor svoje časno ali pozemeljsko življenje preveč obraja in le za to skerbi, da bi tukaj nebesa imel, bo večno življenje zgubil; kdor pa na časno življenje za Boga delj ne porajta, bo večno življenje našel.

Hudobna angleška kraljica Lizabeta, ko svoje kraljevanje nastopi, prederzno reče: „Da bi le mogla 40 let kraljevati in ta svet uživati, rada se nebesom odpovem“. In glejte, ravno 40 let je kraljevala in je potem takem našla, kar si je želela; ali je pa tudi večno življenje dosegla, je zlo dvomljivo in le sam Bog ve; le toliko vemo, da je terdo pred smertjo za eno samo uro življenja vse svoje kraljestvo ponujala; pa zastonj, iti je morala brez usmiljenja skoz temne smertne vrata, in stopiti pred božji sodnjiški stol. Oj bodimo mi modrejši, preskerbimo se zdaj za dolgo večnost, da nam enkrat prepozno ne bo. Kaj je vendar naše sedanje življenje? Dim je, ki ga veter vzdigne in razžene; kakšna nespamet, za tega kratkega, bornega življenja delj, večno življenje napraviti? Zatoraj varimo se nesrečnega greha, služimo Bogu s pobožnim srcem, dopolnimo nevtrudljivo svoje dolžnosti, kakor pridni delavci božji, in poterpimo voljno, kmalo pride Gospod poklicat nas iz kratkega dela na večno plačilo v večno življenje. Amen.

Pridiga za XIII. pobinkoštno nedeljo.

(Kaj naj nas spodbada k vredni sprejemi zakramenta sv. pokore ;
gov. M. T.)

„Pojdite, in skažite se duhovnom!“ (Luk. 17, 14.)

V v o d.

Gobovi, od katerih je danes v sv. evangelju govorica, bili so prav nesrečni ljudje. Zakaj gobe so bile silno nagnjusna in skoraj neozdravljiva bolezen, za česar voljo so morali taki bolniki iz človeške družbe izpahnjene biti in samoč po gojzdi živeti. — Je bil kdo gobov, ali od te bolezni že očiščen in torej zopet med ljudi sprejet, ta sodba je bila po Mojzesovi postavi duhovnom prepuščena, in duhovni so potem po šegah in po obredih, ki so bili v postavi predpisani, take bolnike na tanko preiskovali. Zato je tudi Kristus teh deset gobovih poslal k duhovnom, da so jih oni za čiste spoznali, od njih zapovedani dar sprejeli, in jih zopet v človeško družbo vzeli. „Pojdite, jim je rekel, in skažite se duhovnom!“

Telesne gobe v jutrovih krajih spominjajo nas danes na dušne gobe, ali na greh, ki človeka posebno pred Bogom nečistega stori, ga iz njegovega občestva izpahne in od deleža njegovega zveličanja izverže. — Šege očiščevanja pri gobovih v stari zaveži nas spominjajo na zakrament sv. pokore, ki ga je začetnik naše svete vere, Jezus Kristus, mašnikom nove zaveze izročil. V tem zakramentu pa duša ni le čista spoznana, ampak je tudi v resnici očiščena, in v vse zgubljene pravice otrok Božjih postavljena. Tako mi zapopadek sv. evangelija daje pripravno priliko, da naj vam od skrivnosti zakramenta sv. pokore kaj spregovorim, in vam zlasti pokažem, kaj da naj nas spodbada, ta sv. zakrament voljno in vredno sprejemati.

Kolikor bolj pa to premišljevanje zveličanje vaših duš pospešuje, toliko bolj zvesto me tudi poslušajte!

Razlaga.

Edini in pravi zdravnik naših dušnih bolezni je Bog; le on zamore grehov očistiti, in bi lahko On to sam storil, kakor je tudi Sin Božji teh deset gobovih sam ozdravil, ko so se bili s ponižno prošnjo k njemu zatekli. Akoravno jih je pa sin Božji sam ozdravil, vendar ne smemo prezreti, da jim je potem zapovedal, naj gredó in se skažejo duhovnom, kateri jih bodo za čiste spoznali. To jim je velel zato, ker ni hotel ne postave ne duhovske moči oskrniti, in, kakor pravijo cerkveni učeniki, zato, da je s tem pokazal, da je moč duhovnov v novi zavezi še toliko večja, ker imajo ne le koga za čistega spoznati, temuč imajo moč, ga dušnih bolezni očistiti.

To moč jim je Kristus zročil, ko jim je po svojem vstajenji rekel: „Kakor je Oče mene poslal, tako jaz vas pošljem. — Prejmite sv. Duha: Kterim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, kterim jih bote pa zadržali, so jim zadržani“.

Tako je Sin Božji od ene strani apostelnom in njih naslednikom dal oblast verne soditi, od druge plati pa je vernim dolžnost naložil se tej sodbi duhovnov podvreči. To pa se drugači ne more zgoditi, kakor z lastno obtožbo svojih grehov. Brez te lastne obtožbe duhovni grehov ne morejo ne odpuščati, ne zadrževati, in toraj od Kristusa jim dane oblasti ne spolnovati, kakor tudi grešniki brez lastne obtožbe z Bogom ne morejo sprave upati.

Se ve, da zoper to ni vgovarjati, da je lastna obtožba svojih grehov v zakramentu sv. pokore silno grenko zdravilo. Zakaj človeka, prepolnega lastne ljubezni, ne stane malo truda, da sam sebe brez vsega prizanašanja toži, najskrivniše gube svojega serca odkrije in vse pregrehe razodene, za kterih voljo ga rudečica oblije in od kterih želi, da bi na večno v temi in pozabljivosti ostale. Ali vse te grenkosti in težave lastne obtožbe zginejo, če to napravo v Kristusovi cerkvi od njene tolaživne, dobrotne plati ogledujemo. Zakaj ako premišljamo grešnikov stan, moramo spoznati, da je največega milovanja vreden. Greh je zveličavni mir dobre vesti iz njegovega serca pregnal, je zalo podobo Božjo nad njim vso otemnil in skazil, ga za vselej od Boga odvernil, ga pravice do nebes oropal in ga pogubljenju izpostavil. Kako močno si mora pač grešnik v takem stanju kake pomoči želeči, kjer bi rešitev in zveličanje našel! Ta rešitev zanj pa je ravno obtožba

svojih grehov pred zato pooblastenim mašnikom. Ako je ta obtožba sklenjena z resničnim kesanjem in spreobrnjenjem, ozdravi grešnikovo za smert bolno dušo vsaktere gnjusobe, naj bodo še tako velike ali njih število še tako neskončno. „Vse, je rekel Kristus svojim apostelnom in njih naslednikom, karkoli bote na zemlji razvezali, bo v nebesih razvezano.“ — In poleg teh besed Kristusovih je Tridentinsko zbirališče vse tiste krivoverce obsodilo, ki so hotli terditi, da se kak greh v zakramentu sv. pokore ne more odvezati. O v resnici močna in edina rešitev za nas uboge utoplence v nevarnem morji dušnega življenja! — Kdo bi se te gotove rešitve ne hotel poslužiti, katero mu Zveličar tako ljubeznjivo ponuja? Kdo bi ne bil pripravljen z veseljem se zateči k prestolu Božjega usmiljenja, da bi se z razžaljenim nebeškim Očetom spravil, si njegovo zgubljeno ljubezen in prijaznost pridobil, si delež v njegovem večnem kraljestvu zagotovil, in si po grehu zgubljeni mir serca zopet nazaj priklical? Ja tam v stolu Božjega usmiljenja čaka Bog v mašnikovi podobi se vernivšega, zgubljenega sinu. On tako rekoč kakor ljubeznjivi oče po nesrečnem roke steguje, mu naprot teče, ga na svoje serce pritisne, mu da poljubljaj miru, ga obleče z dolgo časa pogreševanim oblačilom svoje gnade in mu na roko natakne zlati perstan svojega očetovskega dopadanja.

Pa to še ni dosti. Vsak smertni greh odvzame človeku razun posvečujoče gnade Božje, ki je življenje za našo dušo, tudi vse zasluženje njegovih dobrih del. Naj bi si bil poprej še tolike zaklade za nebesa pridobil, en sam smertni greh ga ob vse pripravi, da je revniši pred Bogom, kakor naj ubožniši berač. — Ali ponižna, odkritoserčna, skesana in čista obtožba grehov v zakramentu sv. pokore ti s posvečujočo gnado Božjo vred tudi vse zasluženje poverne. To obljubo je storil Bog po preroku Joelu rekoč: „Dal vam bom zopet tiste lepe leta, ktere je rija sterla in so jih merčesi zagrizli“; to je, kakor pravi sv. Hieronim: Tiste duše, ki gnado Božjo zopet zadobé, bodo vse zasluženje svojih dobrih del prejele, ki so si jih poprej v stanu gnade Božje nabrale. Vse mertvo zadobi novo življenje, vse zgubljeno dobi ceno za večno zveličanje. Tolika je moč dobrotne Kristusove naprave v zakramentu sv. pokore.

Potem pa kaj se more na tem svetu s tistim nirom in pokojem meriti, ki ga občuti grešnik v svoji duši po doveršeni spravi z Bogom? Kolika radost za jetnika, ki je že k smerti obsojen, pa se mu na enkrat pomilostenje oznani! Komaj da razume in da more prenesti nepričakovano srečo. Koliko veselje za popotnika, ki ga je noč zajela v neznanem kraji in ga tik strašnega prepada pripeljala, pa se mu nenadama približa rešnik z užgano baklo! Kolika tolažba za služabnika, ki je padel v nemilost svojega

mogočnega gospoda, pa na enkrat zopet po kaki nepričakovani prigodbi v njegovo milost pride! Ali brez vse primere večje in čistejše je veselje grešnikovo, ako po skesani in ponižni obtožbi svojih hudobij zagotovilo prejme, da je z Bogom, svojim najboljim, očetom, zopet spravljen, da zopet njegovo ljubezen v polni meri vživa, in da sme zopet pričakovati tistega zveličanja, ki ga je pripravil svojim otrokom!

Sklicujem se tukaj najlože na lastno skušnjo vsakega posameznega. Kdaj v svojem življenju smo okusili najslajše veselje in najjimenitniši mir? Ali ni bilo to vselej tisti srečni dan, kedar smo svoje dušne rane Božjemu namestniku odkrili in od njega v Jezusovem imenu zaslišali tolaživne besede: „Sin — hči, pojdi v miru; — tvoji grehi so ti odpuščeni!“ Gotovo bilo nam je, ko smo šli od stola Božjega usmiljenja, kakor bi bilo novo solnce za nas izza gor prisijalo. Nova moč, novo življenje, novo veselje povzdignilo je našo poprej vse poterto in umertvičeno dušo. In ako nas je poprej spomin na Boga le s strahom in trepetom navdajal, bila je sedaj ravno ta misel na Boga misel najslajše tolažbe, vsega našega upanja, vsega veselja. In ako se je v stanu greha naše oko le temno in plašno proti nebu oziralo, in še bolj temno pred se na zemljo sterlelo, povzdignilo se je potem nehoté navzgor, naj bi se tako rekoč z milim pogledom Božjim vjelo in mu z veseljem reklo: Ljubi moj oče! zopet sem tvoj otrok.

Ljubi moji! ako se dobé grešniki, ki po opravljeni spovedi brez te notranje tolažbe in brez takega miru spred sodnjega stola Božjega usmiljenja proč gredó, so pač tega le sami krivi. Zakaj kdor brez spoznanja svoje dušne bolezní, brez resničnega kesanja in notranjega spremenjenja k spovedi hodi, tega vest mora se ve da, čedalje bolj nemirna biti, ali še celo popolnoma oterpniti. Ali kdor bi iz sramožljivosti ali iz strahu svoje dušne rane Božjemu zdravniku prikrival, ta se ve, da ne bo nikoli ozdravel, temuč se na večno pogubil. Pa s čim bi tudi tak oslepljenec svoje Božje-rope spovedi izgovarjal? Ali je mar pogodba zveličanja tako ostra, ki mu naklada dolžnost lastne obtožbe?

Poglejte, kakšen razloček je med sodbo Božjo in sodbami človeškimi! Pred posvetnim sodnikom je veliko prič in tožnikov, ki od tvojega hudodelstva pričujejo; pred sodnim stolom Božjim pa stoji grešnik pred enim samim sodnikom, je sam svoj tožnik, sam svoja priča in sam je tudi spolnovavec obsodbe, ki je čez-nj sklenjena. Pred posvetnim sodnikom si na svoje lastno spoznanje obsojen, pred Božjim nasproti pomilosten; uni ti vzame tvojo prostost in tvoje pravice, ta pa ti nazaj dá vse zgubljene pravice in te postavi v prostost otrok Božjih.

Ali se more tedaj grešnik pritožiti, da so pogodbe, na ktere je njegovo zveličanje navezano, pretežke? Ali naj ga toraj sra-

možljivost ali boječnost v tej obtožbi zadržujete? Se ve, da je spovednik človek, in sicer dobro je zate, da je s tebo vred grešnik in sam človeškim slabostim podveržen, kateremu se je tako, kakor tebi, Božje sodbe bati. Zato ve s tebo poterpljenje in usmiljenje imeti, da ti kot usmiljeni Samarijan olja in vina, tolažbo in serčnost, v tvoje serčne rane vliiva, in jih z zavezami keršanske ljubezni obezuje.

Naaman, vojvoda Sirskega kralja, prišel je v Izrael k preroku Elizeju, naj bi ga bil ozdravil. Prerok mu na to veli, da naj se sedemkrat v reki Jordanu umije, in bo očiščen. To povelje pa se je Naamanu zdelo znamenje zaničevanja. Je li vredno, je rekel v nejevolji, da sem od doma šel? Ali niso naše domače vode tako dobre, kakor je voda v Jordanu? Njegov služabnik mu reče na to: Kaj pa, ako bi ti bil prerok še kaj večega zapovedal, ali bi ne bil primoran storiti, da bi ozdravel?

Ravno to, ljubi moji! bi se tudi grešniku lahko reklo, ki se skesane, ponižne in odkritoserčne obtožbe svojih grehov boji. Ako bi Bog v odpuščenje naših grehov od nas zabteval, da bi jih morali pred vsem svetom spoznati, ali vse dni svojega življenja v najostrejši pokori živeti, se Bog ve kakšnemu terpljenju in kakšnim kaznim podvreči, vse svoje premoženje, ali celo svoje življenje v dar dati, bi vendar Bog nič preveč od nas ne tirjal v primeri z gnado, ktero nam v zakramentu sv. pokore dodeli. — Pa ne — Bog od grešnika toliko noče. Poterto, ponižno in skesano serce, terden sklep poboljšanja in odkritoserčna obtožba je dovolj, da njegovo jezo potolaži, in grešniku odpre očetovo naročje.

S k l e p.

Zato, ako je kdo iz med vas tako nesrečen, da svojo dušo s kacicim (smertnim) grehom omadežuje, ta naj se nikar ne mudi iti pred Božjega namestnika pokazat odkritoserčno svoje rane, da zopet ozdravi. Vsem nam veljajo besede sv. Janeza, ki pravi: „Otročiči moji! to vam pišem, da ne grešite! Ako je pa kdo grešil, imamo besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa Pravičnega, in on je sprava za naše grehe; pa ne samo za naše, ampak tudi za grehe vsega sveta“; veljajo besede Jezusove, ktere je govoril gobovim: „Pojdite, in skažite se duhovnom!“ Amen.

Pridiga za XIV. pobinkoštno nedeljo.

(Dva gospodarja in dvojna služba; gov. L. F.)

Nihče ne more dvema gospodoma služiti — ne morete služiti Bogu in mamonu.

Mat. 6, 24.

V v o d.

V Ameriki je tri cele leta huda vojska razsajala. Ljudstva, ki so stoletja mirno vkup živeli, so se neusmiljeno davili in morili; lepe dežele, kjer je bilo vsega dosti, žita, blaga in denarja so se v puščave premenile; v eni sami bitvi je več kot 40.000 ljudi konec vzelo. Alj to ni strah in groza, da mora se toliko nedolžne krvi preliti? Od kod pa to pride? Kdo je temu kriv? Glejte, to je takole. Pred je bil tam edini gospodar ali glavar čez vse dežele, ktere so se bile med seboj zvezale ali zedinile; od nekaj let sem pa sta dva gospodarja ali glavarja, ki si sovražno nasproti stojita. Ljudje pa ne morejo dvema vbogati ali služiti, kdor enemu uboga, mora drugega sovražiti in tudi sovražiti vse, ki z unim deržijo. Glejte, kako se tudi tu poterjajo besede kristusove: „Nihče ne more dvema gospodoma služiti.“ Kakor je v časnih, posvetnih rečéh, enako je v večnih. Od začetka je bil edini gospodar Oče nebeški; od kar se je pa eden nar viših angeljev božjih spuntal zoper Boga in od njega bil zaveržen, on Bogu nasprotuje in duše na svojo stran privablja. To sta dva gospodarja, prvi je gospodar nebeški, drugi gospodar peklenki. Nihče ne more obema služiti; kdor hoče Bogu služiti, ne more služiti ob enem gospodarju peklenkemu; kdor je pa v družbi peklenkega gospodarja, je izbrisan iz družbe gospodarja nebeškega. Glejte, to je vojska, ki se zmiram bije, pa se vendar ne vidi, ker je duhovska ali dušna. Kervi se v tej vojski ne prelija, alj duš se v njih veliko pogubi. Vsak teh dveh gospodarjev ima svoje bandero. Na banderu nebeškega gospodarja so zapisane besede: Kratko terpljenje na svetu, večno veselje v nebesih. — Peklenki gospodar si je pa zapisal na bandero zapeljive besede: Le veselite se, le v življajte življenje.

Terpljenje pa, ki čaka njegove priveržence na unem svetu, zvito zamolči. Prijatelj! pod katerim banderom ti stojiš? kterege gospodarja se deržiš? Dvema služiti ne moreš: Kristusa in peklenškega duha ne moreš ljubiti.

Premislimo

a) nesrečo tistih, ki so v službi peklenškega;

b) srečo tistih, ki so v službi nebeškega gospodarja. Pripravite se!

Razlaga.

1. Veselite se, dokler živite; uživljajte vse sladnosti tega življenja; tako je peklenški gospodar zapisal na svoje bandero. Dosti jih je, ki verjamejo temu zapeljivemu napisu in se podajo pod njegovo bandero; ali sreče, ki jo obljublja, ne najdejo, in pregrešnega veselja je kmali konec. Blaga knezinja, Margareta po imenu, hodila je svoje dni po biši in ogleduje izbe. Kar se v neki izbi vstavi, svoje oči v strop vpre in začne milo se jokati. Gospé, ki jo spremljajo, jo vprašajo, zakaj da se joka? Oh ljube prijateljice, je zdihovaje rekla, glejte tam na stropu podobo, ki nam dva pota kaže. Eden pelje v pekel in ta je una široka cesta, po kateri jih veliko hodi, ker je z cveticami potrošena; ali, oh neumneži ne vidijo strašnega brezna, kateremu na proti hitijo. Tam uni pot je ozek, precej od začetka s trnjem in kamenjem posut, malo jih po njem hodi, veliko se jih na njem vrača, ker je težek, in ti nikdar ne bodo prišli v nebesa! — Ljubi moji, po katerem pa mi hodimo? Pot v pekel je iz začetka z cveticami potrošen, da skrijejo strašno brezno in nesrečo, ki čaka vse, ki hodijo po tem potu.

Vsi angelji so bili srečni in popolno v gnadi božji; ker so se pa v svoji sreči prevzeli, in Bogu niso več bili pokorni, jih je precej zadela božja jeza; iz nebeških višav so padli v dno pekla, iz družbe nebeške, spred božjega obličja so bili za vselej zaverženi. Srečna sta bila Adam in Eva, dokler sta poslušala in vbogala Boga, božje prijaznosti sta se veselila, nadlog in težav nista poznala, terpljenje in smert ne bi imela oblasti nad njima. Ker sta poslušala zapeljive besede peklenške kače in sta se hotla povzdigniti, ker Bogu nista verovale in vbogala ampak kači, sta morala zapustiti veseli raj, težave in terpljenje nju je čakalo in velike nadloge, zatorej ker sta zapustila bandero božje, in šla za bandero hudičevo. Tako plačuje peklenšek tiste, ki se mu dajo zapeljati in stopijo pod njegovo bandero. Ni treba nam segati tako daleč nazaj, po-

glejmo le v sedajne čase in dosti se moremo nagledati nesreč, ktere čakajo te, ki se podajo pod oblast in sužnost hudičevu. V duhovnih opravkih sem prišel večkrat v jetnišnico v Celovcu. Kolikokrat sem noter prišel, obhajala me je neka otožnost, kedar sem pomislil, da morajo se tu ljudje, ki so stvari božje, kakor divje zveri s ketinami in zaboji zavarovati, da ne morejo škodovati svojim bližnjim. Okna, duri, vrata vse je zavarovano s težkim železom. Pred meno, za meno sem videl nesrečne, težko železje na rokah in nogah. Kdo jih je pripravil v to strašno hišo, v strašno železje? Kdo? greh, ker niso poslušali Boga, ampak le glas zapeljivcev. Prišel sem tudi v bolnišnico, kjer je den na den več sto bolnikov. Veliko jih je med njimi, ktere je Bog obiskal in skušal z boleznijo, pa kajsi jih je tudi bilo, ki so si bolezen sami nakopali s svojim razuzdanim življenjem. Več sto sem jih pokropil k zadnjemu počitku; med njimi so bili taki, kterim je pijančevanje zgodni grob skopalo, druge je pregrešna ljubezen zvernila v žalostni grob. Drugi so spet kakor sence lazili okrog in so znamnje svoje pregrešnosti nosili na sebi. Glejte nesrečo tistih, ki se Bogu odpovejo in grehu služijo. Tako plačuje pregreha te, ki se ji podajo. Ali vsaka pregreha ne pride na dan, tudi vsaka nesreča ne postane očitna; kdo bi jih mogel šteti vse te reve, ki jih grebi napravljajo; kdo bi mogel šteti kletve, ktere se v pijanosti godijo, ali pa solz, kterih je en sam pijanec kriv! Alj pa kdo bi mogel popisati vse reve, ktere en sam razuzdan človek sam sebi in tem napravlja, ktere je zapeljal. In vendar je vse to, kar mi vidimo, le časno terpljenje, ki v kratkem mine; drugo daljše, neskončno terpljenje ga še le čaka na unem svetu v strašni večnosti. Vidite, kakošna nesreča je za tiste, ki se deržijo bandera peklenškega sovražnika; — za kratko, puhlo, goljfivo veselje čaka jih strašno, večno terpljenje. Naj to bandero hitro zapusti, kdor se ga derži; edina sreča je le pod banderom gospodarja nebeškega, pri Jezusu.

2. Na banderu nebeškega gospodarja so zapisane besede: Kratko terpljenje večno veselje. Zakaj terpljenje? Bandero neb. gospodarja je sv. križ, ki nas opominja besed našega Zveličarja: „Kdor hoče moj učenec biti, naj zatajuje sam sebe, naj vzame križ na svoje rame, in hodi za menoj.“ Kdor hoče Bogu služiti, tega čakajo marsiktere težave na svetu, da se spominja: le skoz terpljenje gre pot k zveličanju. Kristus nam to sam naznanja, kedar uči: „Ozke so vrata in sterm je pot, ki pelje k zveličanju, in le malo jih je, ki ga hodijo.“ Ljubi kristjan, bodi si kdor hočeš, ne boj se, vzeti na ramo kristusovega križa; od začetka je težek, čedalje ložej prihaja in zadnjič ga več ne čutiš, ker ti ga Kristus pomaga nositi. Kaj pa je morebiti ta križ, kterega moraš na ramo djati in za Kristusom ga nositi? Ta križ so vse tiste zopernosti in

nadloge, pod katerimi ti ječiš. Bog te obišče z dolgo boleznijo, ali si ti bolen, ali tvoja žena, ali kateri tvojih otrok; bolezen je grenka in ti si zdravja želiš, pa ga ne moreš dobiti. Pomisli tole: Morebiti je ta bolezen tisti križ, kterege mi Jezus naklada, da mi bo v zveličanje. Poljubi ta križ, bodi voljen in podaj se popolnoma v sveto voljo božjo in vidil boš, da boš kmali ložej nosil svojo bolezen. Sv. Lidvina je 33 let bolna na postelji terdo ležala in veliko bolečin preterpela; v 7 letih je komaj toliko spala, kolikor znesete dve noči, svojega života ni mogla zgeniti, meso ji je na životu gnjilo. Perve 4 leta si je še včasih želela, da bi se spet ozdravila; sčasoma se je tako popolnoma vdala v sveto voljo božjo, da je bila vsred nar hujših bolečin zmiraj vesela in dobre volje. Glejte tako pomaga Jezus voljnemu bolniku težki križ boleznii nositi. Ljuba keršanska sestra! ki imaš spet drugi križ, znabiti moraš od svojega moža, od svojih otrok veliko terpeti. Vzemi tudi ti svoj križ, da se ti ravno težek zdi, iz ljubezni do križanega Jezusa in nosi ga za njim; kmali se ti bo teža olajšala. Tako naj vsak svoj križ, naj si bo kateri hoče, voljno in poterpežljivo nosi, to je pervo, kar gospodar nebeški tirja, ako hočemo pod njegovim banderom služiti; kdor se svojih križev in težav zboji, ta se ne more za Kristusa in njegovo kraljestvo vojskovati.

b) Kdor se hoče vojskovati pod banderom nebeškega gospodarja, mora tudi voljno in zvesto storiti, kar mu Bog zapoveduje, mora živeti po volji božji. Nek mladeneč vpraša Jezusa: „Gospod, kaj na storim, da včno življenje zadobim.“ Jezus mu pa odgovori: „Dopolnuj zapovedi.“ Pri drugi priložnosti je spet učil: „Ne tisti, ki pravi: Gospod, gospod, ne pojde v nebeško kraljestvo, ampak le ta, ki stori voljo gospodovo“, in spet pri drugi priložnosti je Jezus učil: „Ako bi kdo celo postavu spolnoval, in bi se le v mali reči zoper njo pregrešil, povem vam, da je on celo postavu prelomil.“ Glejte, tako ostro gleda Gospod, da mi storimo njegovo voljo. Če si ti še tako priden, da bi se noč in den pri delu potil, pa ne storiš volje božje, ne boš zveličan. Ako še toliko moliš, ali pa vbogajme daješ, če imaš krivice na sebi, ne delaš po volji božji, in ne moreš biti zveličan. Naj bi ti še toliko terpel po krivičnem, ako nisi vdan v voljo božjo in ponižen, nimaš zasluženja pred Bogom. Ta je Bogu, ta je Jezusu nar ljubši služabnik, ki stori njegovo sveto voljo. Božja volja pa nam je jasna. Včasih sam Bog po znotranjem nagibu k nam govori, včasih po drugih ljudeh, ki nas opominjajo božje postave; vselej pa je zapisana in razložena božja volja v zapovedih božjih. Ljubi kristjan: Hočeš biti služabnik božji, serčen vojskovavec pod banderom neb. gospodarja, le stori voljo božjo, naj se ti še tako težko zde. Božja gnada ti bo pomagala, da jo čedalje ložej storiš. S križem v roci

in s terdno voljo, Bogu služiti, boš premagal vse nasprotne sovražnike in njih zvijače.

Kakšna sreča za vse, ki stojijo pod banderom Kristusovim: Sam Jezus bo njih večno plačilo. Res je, da tisti, kdor Jezusu služi, na svetu nekoliko terpi; pa tudi v tem terpljenji nas Jezus ne pusti brez tolažbe, marveč je zmiraj na naši strani; on nam pomaga križ nositi, on nas podpira svet in skušnjave premagovati, kakor jih je on premagal; pa tam gori v nebeškem raji bomo vekomaj ž njim vred kraljevali, zakaj on sam je rekel: „Kjer sem jas, tam bo tudi moj služabnik.“ Kratek čas bote na zemlji jokali in žalovali, svet pa se bo veselil, ali vaša žalost se bo v veselje sprebena, in vašega veselja vam ne bo nihče odvzel.“

Ljubi kristjani, le stanovitni bodite, nosite voljno svoje križe, storite voljo božjo in tedaj bote pravi vojšaki Jezusovi — za kratkim terpljenjem čaka vas večno veselje.

S k l e p.

Glejte to je duhovska vojska, vojska, v kateri ne gre za meso in kri, ne za blago in bogastvo, ampak za naše duše. Očetu nebeškemu stoji nasproti sovražnik peklenški. Obema ne moremo služiti; mi moramo ali Boga, ali pa hudega duha zapustiti. Oh da bi mi vselej in stanovitni stali pod banderom gospodarja nebeškega. Žalibog, da jih je toliko, ki se obotavljajo in ne vejo, na katero stran bi se obrnili; s svetom bi radi hodili, veselje in vse sladnosti uživljali, pa vendar bi se Bogu kar radi ne zamerili; sterme steze, ostrega pota se vstrašijo, v nebesa bi pa vendar le radi prišli; pred peklom jih je strah, ali za nebesa ni jim skerbi. Vidite ti so podobni terstu, ktereга vsaki vetrič maja. Tako se ne pride v kraljestvo nebeško. Kerščeni smo, s keršanskim imenom se ponašamo, v djanji pa včasih nič kerščanskega ne pokažemo, z ustmi Jezusa častimo, v sercu nam pa je prevzetnost, nevošljivost in sovraštvo; na čelu se s križem zaznamujemo, druge telesne ude pa nesramnosti, prijančevanji in požrešnosti izdajamo. Izgovorite se, komu hočete služiti?

Hočemo biti Jezusovi, stopimo moško pod njegovo bandero, na katerem so besede: Kratko terpljenje večno veselje. Ne bojmo se njegovega križa, ne opešajmo, delati po njegovi sveti volji. S križa Jezus do nas steguje svoje roke, in nas želi objeti. Tebi, ljubi Jezus, danes vnovič obljubimo: Tebi hočemo služiti v žalosti in terpljenji, tvoji hočemo biti v življenji in v smerti vekomaj Amen!

Pridiga za XV. pobinkoštno nedeljo.

(Zakaj mladi ljudje merjó; gov. M. T.)

„Ko se je (pa) mestnim vratom približal, glej! so merliča nesli, edinega sinu svoje matere, in ta je bila vdova“. (Luk. 7. 12.)

V v o d.

Prigodbo današnjega sv. evangelija si zlasti mladenčiči in dekleta, ki si na svojo mladost, na svojo moč in svoje zdravje veliko domišljujete, dobro v serce vtisnite. Ko se je bil namreč Jezus Najmljanskemu mestu približal, nesli so merliča, edinega sinu svoje matere, ki je bila vdova. Mladeneč toraj je bil, ki so ga nesli k pogrebu. V cvetji njegovih let, morebiti ravno takrat, ko se je v nadi vesele prihodnosti zibal, in se smerti med vsem najmanj nadjal, ga je dohitela in pokosila. Cvetlica je zvenila, ko se je bila komaj prikazala. Gledé na to vidimo, kako resnične so besede sv. pisma, ki pravi: „Vse meso je, kakor seno, in vse veličastvo njegovo, kakor cvetlica na polji. Seno se posuši in cvetlica odpade, kedar sapa Gospodova vanjo popihne“. Tako je bilo od nekdanj, tako je sedaj in bo ostalo do konca dni.

Marsikteri mladeneč, zanašaje se na svojo moč, misli, da se mu smerti še ni tako kmali bati; in marsiktera dekle, ponašaje se z gladko kožo in belorudečimi lici si domišljuje, da bo smert poprej druge stare ljudi pobrala, predno bo nanjo prišla versta. Ali le prevelikrat se ravno nasprotno primeri. Pri starih ljudeh gre smert memo, in pri mladih se vstavi. Marsikteri otroci, postavim, komaj čakajo na smert svojih staršev, da bi za njimi gospodarstvo prevzeli. Ali Božja previdnost to drugače zaberne. Ona vzame otroke in pusti stariše. Temu pa si bodi, kakor hoče, vsaj to se iz današnjega sv. evangelija mladenčiči in dekleta lahko uče, da smert ne zbira, le pobira; in da smertni kosi vse zapada, zrela trava, roža mlada.

Veliko pa je vzrokov, zakaj da mladi ljudje v cvetji svojih let merjo. Zato bom, da svarim marsiktere lahkomišelne mladenčce in dekleta, zlasti troje tacih vzrokov danes nekoliko omenil.

Ti pa, o Gospod, nas uči šteti svoje dni, da se zmodrujemo.

Razlaga.

1. Da človeški rod starosti ne doživlja, je najprej kriva nezmernost v jedi in pijači, ali samogoltnost. Že vsakdanja skušnja nas uči, da treznost in zmernost sicer sama ob sebi kratko življenje zdaljšujete, med tem, ko nezmernost in pijanost zgodnjo smert za sebo vodite. „Mati zdravja, pravi sv. Hironim, je zdržnost, in krivdi vseh bolezni, govori sv. Avguštín, ste žrtje in pijanstvo“. Vprašajte prerokinjo Ano, od kod je prišlo, da je po smerti svojega moža še 84 let v vdovskem stanu zdrava in terdna preživela, in je noč in dan lahko v tempeljnu molila, nam vzrok tega pove sv. Lukež, namreč po postu, to je: po zderžnosti v jedi in pijači. Kaj takega pa se nam ne more čudno zdeti, ako pomislimo, da ljudje pred vesoljnim potopom mesenih jedi niso zživali, temuč se od zemeljskih pridelkov živili, in tako po spričevanji sv. pisma po 5, 6, 8, tudi 9 sto let in še čez živeli. Zato je tudi zdravnik Galen cesarju Trajanu, ko ga je vprašal, kakošen skriven pripomoček da ima, ker je 140 let doživel, odgovoril: „Vselej sem lačen iz za mize vstal, in se nikoli do sitega najedel“. Ta zdravnikov odgovor se vjema z besedami sv. pisma, ki pravi: „Ne polaknuj se pri obedu in ne padaj čez vsako jed, ker za vžitkom mnogo jedil pride bolezni, in požrljivost navleče kolero. Zavoljo nezmernosti jih je že veliko pomerlo; kdor je pa zmeren, podaljša svoje življenje“.

Ko so Judje na potu iz Egipta proti obljubljeni deželi že dle časa mano zživali in po njej bili zdravi, začela se jim je ta jed studiti, in poželeti so jeli loncev Egiptovskega mesa. Na to jim pošlje Bog tropo prepelice v šatore, da so jih jedli, kolikor so hotli. Ter so jedli, pravi sv. pismo, in bili presiti. Ali kaj se je zgodilo? Še je bila jed v njih ustih, se je vnela zoper nje jeza Gospodova, in jih je na tavžente pomorila, da niso mogli iti v obljubljeno deželo. In kraj, kjer so te požrešnike pokopali, je Mojzes imenoval: Grobovi poželjivosti.

Tem Judom jih je še veliko enacih. Jed in pijača sta jim najljubša, kar imajo, in zato se tudi le za jelo in pilo trudijo. Celega tedna trud in vročino prenašajo, da so le v nedeljo siti, in vso spomlad in vse poletje kopajo, da so le v jeseni zaliti. S tem pa, kakor vsi zdravniki enoglasno terdijo, se želodec pokvari, zdravje pohabi in podkopa, in zgodnje smerti kal in zelo se v nje in po njih v vso družino vcepi. Že sv. Krizostom se posmehuje tej nespameti in pravi: Ali si že kterikrat vidil ali slišal, da bi se bila barka, ki je bila čez svojo moč naložena, vetrovom in valovom zoperstavila in srečno prišla h kraju? Nak, tega nisi ne vidil, ne slišal; zakaj barka, ki je preobložena, se potopi, med tem, ko druga zmerno naložena, srečno h kraju prijadra. Ravno tako je z zmernostjo in požrešnostjo; una ohranjuje, ta pa razdira tvoje zdravje.

V spričevanje tega naj vam povem neko zgodbo od bogatega kupca iz Genua. Imel je strašno terganje po vseh udih, in od zgoli belečin rok in nog ni mogel več premikati, da so ga morali na stolu semtertje prenašati. Zavaljo kupčije je enkrat moral na morje se podati. Tu ga tolovaji napadejo, mu vse oropajo, in ga v mesto Tripolis v Afriko v sužnost odpeljejo. Tu v ječi več let ni dobival drugega, kakor kruh in vodo. Ko pa njegovi ljudje zanj zvedo, ga z obilno denarji iz sužnosti odkupijo, in ko nazaj v Genuo pride, se mu vsi čudijo, da je tako zdrav in rudečega obraza. Na vprašanje, kaj ga je ozdravilo, jim odgovori: „Dve reči: kruh pa voda. Zakaj dokler sem doma svoj trebuh z dobrimi jedmi pasel, in s sladčicami svoj želodec preoblagal, nisem bil nikoli brez težav in bolečin, in ako bi Bog ne bil z meno tako obernal, bi me bilo gotovo žertje in pijančevanje že zdavnej pokopalo“.

Iz tega lahko vidite, da je nezmernost nevaren pogrebec, ki je že marsikterega veliko poprej, kakor se je sam nadjal, zakopal, in spolnil nad njim se je domač pregovor: „Kdor veliko pije, malo popije“. Toraj uživajmo zmerno Božje darí, da nas bo zmernost ne le veliko pregreh obvarovala, temuč nam tudi telesno zdravje ohranila, zakaj kar čez potrebo jemo ali pijemo, pravi sv. Krizostom, ni več živež, ampak strup. Ne bodimo pa tudi pri svojem bližnjem priložnost k nezmernosti, in s tem ne le krivi njegovega greha, ampak tudi krivi njegove bolezni ali celo njegove smerti. Zapomnimo si besede sv. Ambroža, ki pravi: „Nesrečni ljudje! vi vabite svoje prijatle, da bi se veselili, pa jih skušate umoriti; vabite jih k obedu, in pehate jih v grob; obetate jim jedi in pijače, pa jih mučite in terpinčite; ponujate jim vina in dajete jim strupa!“ —

2. Z nezmernostjo v jedi in pijači je pa še neka druga pregreha le prerado sklenjena, ktera nič manj od svoje matere zdravja ne spodkopava in življenja ne krajša, in ta je nečistost. Sicer bi se od grehov zoper čistost, kakor pravi apostel, med kristijani še govoriti ne smelo; ali, bodi Bogu potoženo! ker se ravno teh grehov največ zgodi, ne smem od njih molčati. Ne govorim pa danes od njih ostudnosti, ne od velikega razžaljenja Božjega, in tudi ne od žalostnih njih nasledkov za dušo v tem in prihodnjem življenju, ampak samo od njih nasledkov za telo. In tu ga skoraj ni greha, po katerem bi telo bolj oslabelo in se njegove moči skerhale, kakor ravno po grehu nečistosti. „Nečistost, pravi Evzebi, zmedli telo, spodkopa zdravje, otemni pamet, izpreže delavnost človekove volje, zaduši vse blage občutke, umori vest, omadežva dobro ime, sprazni denarnico, pripelje revščino v hišo, in odpre na stežaj vrata siromaštvu“. Cesar Justin, postavim, je z razberzdanostmi svoje truplo tako oslabil, da ni bil čisto za nobeno dušno ne telesno opravilo, in v tem stanu je sklenil svoje življenje, da se je slednjemu milo storilo. Svetost tega kraja, kjer govorim, mi ne dopušča, vam nagnjusne bolezni popisovati, kakor bi rad, katerih vseh je nečistost kriva. Bolnišnice po mestih nam od tega žalostue spričevanja dajejo. In kdo bi sesteti zamogel vse med mladenči in dekleti, ki so v dar te pregrehe smerti zapadli? Oh, viditi je velikrat, kakor bi smert svojega ropa ne mogla dosti hitro v grob spraviti! Vsi poduki, vse svarjenja in opominovanja pri takem radostnem grešniku nič več ne izdajo. Sicer pri spovednici za žive in mertve, ja celo s solzami poboljšanje obeta; ali že precej perva skušnjava ga pripravi v padee. Na zadnje pa, ko je zdravje spodkopano, moč življenja ugonobljena in vidi pred seboj grob odpert, zagleda v svoj strah, v kakošnem revnem, breztolačbinem in nevarnem stanu da je. Ali vse je prekasno, zdravje se ne da več pridobiti in smert ne več odpoditi, in kar je najhujšega, je to, ker je njegov duh tako oslabiljen in njegova volja tako nezmožna postaja, da od pokore in poboljšanja ni več govorjenja.

To malo vam bodi od te pregrehe v svarjenje zadosti, in če vam je zdravje ljubo in ste radi veselega serca, varujte se posebno grehov zoper čistost!

3. Tretji vzrok, zakaj nekteri sinovi in nektere hčere svojim starišem poprej pomerjo, kakor so se bili tega nadjali, so grehi staršev samih. Temu se bote morebiti čudili, in ne bote mogli umeti, zakaj da morajo otroci zavoljo grehov svojih staršev zgodej umreti. Ali to spričuje sv. pismo, ko pravi: „Jaz sem tvoj Bog in Gospod, goreč Bog, ki hudobijo očetov kaznujem nad sinovi v tretji in četerti rod“. Tako, postavim, sta morala sina velikega duhovna Helita, ne le lastnih ampak tudi očetove grehe s smertjo

poplačati. Bila sta hudobna in se celo nista sramovala, kedar ni bilo očeta doma, da sta v tempeljnu nesramnosti počenjala in s tem očitno pohujšanje dajala. Oče ju za tega del ni posvaril, ne ju v strah vzel, ne ju od hudobnega odvrčal. To je Boga užalilo in zato mu je po preroku Samuelu kazen napovedal, ki ga je še poprej zadela, kakor je mislil. Zakaj kmali na to gresta Ofni in Finees, njegova sinova, v vojsko zoper Filiščane, nesoča skrinjo zaveze. Ali Filiščanje Izraelce zmorejo, jim skrinjo zaveze vzamejo in Helitova sina pobijejo. Tako je bil Heli kaznovan v svojih sinovih, ker sta bila ne le mlada umorjena, ampak je po njuni smerti veliko duhovstvo od njegove hiše bilo vzeto. Tudi kralj David je zgubil troje otrok zavoljo greha, ki ga je storil. Pervi njegov sin z Betzabijo je umerl v plenicah, akoravno je David za njegovo življenje veliko molil in se postil. Amon, drug njegovih sinov, je bil umorjen pri kosilu od Absalona, ker je svojo sestro osramotil, in Absalon, najlepši iz med mladenčev, je v puntu zoper očeta za lase obvisel na brastu, in bil preboden s tremi sulicami vkljub Davidovega povelja, da naj mu ohranijo njegovega sina. Tako je kaznoval Bog Davidovo prešestvo nad otroci. Ja, kralj Ahab, kakor pravi sv. pismo, je imel 70 sinov, in vsi so bili za voljo očetove hudobije na Božje povelje pomorjeni. Tako je tedaj resnično, da mora veliko otrok zgođeje smerti umreti zavoljo grehov staršev.

Večkrat tudi starši svoje otroke nespametno ljubijo, in iz te slepe ljubezni do njih prestopajo Božje zapovedi, bolj skerbé za njih časno srečo in imenitnost pred svetom, kakor za njih čednost in pobožnost. Da pa to Bog odverne, jim vzame otroke še v mladosti, da njih in starše ohrani v večno življenje.

Kaj pa hočem govoriti od rotenja in preklinovanja, s kterima starši nagle jeze svoje otroke psujejo? Nič drugega ne, kar govori sv. pismo, ki pravi, da, kakor blagoslov staršev otrokom hiše zida in jim življenje daljša, tako jim jih preklinovanje do tal podira in življenje krajša. Sv. Tomaž Akvinski pravi, da je rotenje in preklinjevanje že samo ob sebi smerten greh, če pride iz hudobnega, zlovoljnega serca; dvakrat hujše pa je še le, če se preklinjajo in roté tisti, ki smo jih dolžni bolj, kakor druge ljudi ljubiti. Je li po tem čuda, če Bog v pravično sodbo in kazen tako rotenje in preklinovanje staršev nad otroci usliši in jih zgodaj iz sveta pokliče, kakor pravi sv. pismo: „Ker je ljubil prekletstvo, naj toraj pride čez njega“. — Ako pa Bog takih staršev ne kaznuje vselej ravno s smertjo njih otrok, jim vendar kazen za preklinovanja voljo ne bo odpuščena, ker apostel na ravnost govori, da „preklinovavci ne bodo dosegli nebeškega kraljestva“.

S k l e p.

Tedaj k sklepu rečem: Starši! nehanje biti z rotenjem in preklinjevanjem, s pohujšanjem ali slepo ljubeznijo pogrebci lastnih otrok; temuč ljubite jih in zrejujte v strahu Božjem, da bote veselje nad njimi doživeli. Mladenči in dekleta pa se varujte vse požrešnosti in pijanosti, in zlasti nečistosti, da vam prezgodaj ne obledi rudečega, mladega lica žar, in vam prezgodaj ne zvone lilija nedolžnosti, ktera enkrat zgubljena se ne poverne nobena! Amen.

Pridiga za XVI. pobinkoštno nedeljo.

(Od posvečevanja nedelj in praznikov; gov. — f —.)

„Ali se sme v saboto ozdravljati?“ (Luk. 14, 3.)

V v o d.

Judje so imeli saboto za svoj praznik, in ne nedelje, kakor mi. Zraven tega so imeli še nekoliko drugih praznikov. Kar pa posvečevanje praznika zadene, so imeli o tem še ostrejšje postave, kakor mi. Clo s smertjo so ga pokorili, kdor bi se pregrešil zoper praznovanje praznikov. (Exod. 16, 23. — 31, 13.) Hinavski farizeji pa so to postavo v nekterih rečeh le še bolj ojstrili. Kristus pa jih je danes lepo prepričal, da nimajo prav. Sel je namreč v hišo nekega višega farizejev v saboto kruh jest. Farizeji pa so pazno nanj gledali. In glej! neki vodeničen človek je bil pred njim. In Jezus je spregovoril, in djal učnikom postave in farizejem: Ali se sme v saboto ozdravljati? Oni pa so molčali. In ga je prijel, ozdravil in spustil. In je odgovoril in rekel: Komu zmed vas bo osel ali vol v kapnico padel, in ga ne bo izlekel precej sabotni dan? In mu niso mogli na to odgovoriti. —

Ljubi moji poslušavci! med Judi so bili nekteri pismouki in farizeji vse prenapeti in prenatanjčni v ozir posvečevanja praznikov; med nami kristjani je pa to skor ravno narobe, ker so namreč nekteri zmed nas vse premalo natanjčni zastran pravega posvečevanja nedelj in praznikov. Ravno zato vas pa mislim danes z božjo pomočjo podučiti, kako moramo nedelje in zapovedane praznike posvečevati, da bo prav, ter Bogu všeč, nam pa v blagor in prid; pripravite se!

Razlaga.

1. Prav za prav je slehern dan našega življenja Bogu posvečen. Ker je pa človek veternast in nestanovit, in ker mora tudi za časne potrebe skerb imeti, je bilo treba, da so bili posebni dnevi odločeni v božjo službo. — Šest dni je Bog svet stvaril, sedmi dan pa je počival: že s tim je dal na znanje, da naj tudi človek 6 dni v tednu oberne za vsakdanje potrebe, sedmega pa Bogu posveti. — Pozneje pa je Gospod Bog po Mojzesu Izraelcem kar naravnost zapoved dal, saboto praznovati. V spolnovanje te zapovedi so bili Judje terdo zavezani, in gorje mu, kdor bi jo bil prešerno prelomil. Pri tej priči bi ga bili vbili!

Zapoved za praznovanje enega posebnega dne v tednu tudi v novi zavezi ni bila odpravljena; le samo dan je bil spremenjen, ter nedelja v praznik postavljena namesto sabote. —

V stari zavezi je bila sabota postavljena v spomin prvega stvarjenja; v novi zavezi pa nedelja odločena v spomin drugega stvarjenja, to je našega odreščenja in posvečenja, katero se je zveršilo s Kristusovim vstajenjem in prihodom sv. Duha, kar se je obedvoje dogodilo na nedeljo, ter prvo na velikonočno, drugo pa na binkoštno nedeljo.

Razun nedelje je bilo še več drugih dni odbranih v praznovanje, da bi se nam tem bolj živo v spominu ohranilo Kristusovo življenje, terpljenje, ustajenje itd.

Zraven teh imamo tudi še nekatere praznike svetnikov, da bi bili po njih podbujeni, tem bolj zvesto posnemati življenje svetnikov.

2. Namen teh dni je božja služba. Postavljeni so namreč, da bi se o njih odtergali od časnih opravil, in tem bolj goreče Bogu služili. —

Kako pa naj se to zgodi, da bo prav? Kako so prazniki prav posvečevati? Tretja božja in prva in druga cerkvena zapoved velevalo, da se: a) od ene strani zderžimo hlapčevskih del, ki tem dnevom nečast delajo, in da se b) od druge strani najdemo s spodobno pobožnostjo pri sv. maši, in da opravljamo tudi še druge svete vaje in pobožne dela.

Ad a) Zderžanje od hlapčevskih opravil že samo po sebi nekaj pobožnega v sebi ima, ker namreč na znanje daje, da je tak dan namenjen za kaj višega; kakor je tudi res poglavitni namen te zapovedi ravno ta, da čas, vsakdanjim opravilom tako rekoč odvzet, obrnemo v božjo čast in zveličanje duše. Podruženi namen pa je odpočitek od trudapolnega dela. (Deut. 5, 14.) Kar zadene razveseljevanja, tudi niso prepovedane, dokler so poštene, zmerne in nas ne zaderžujejo v spolnovanju drugih dolžnost.

Vendar v ozir hlapčevskih del sv. cerkev marsikaj spregleda, ter jih dovoli, kader je velika sila, in verniki iščejo in prosijo privolenja na pravem mestu, ter pri duhovski gosposki, postavim: da se spravi žito s polja, kadar huda ura proti, ali da se seno suši, kadar je to delo bilo zaderžano skoz teden po slabem vremenu itd. — Ravno tako, kadar blagor bližnjega to terja, postavim: bolezen bližnjega itd. — Ali če pobožnost do Boga to veleva, postavim olepšanje altarjev itd.

Ad b) Kar sv. mašo zadeva, je vsak kristjan pod smertnim grehom dolžen, biti vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik pri celi sveti maši in sicer: pazno ali zamerkljivo . . ., častitljivo ali spodobno . . ., in pobožno . . .

Pa tudi kar sv. mašo zadeva, sv. cerkev ni tako ojstra, da bi komu silo delala. Ona ne tirja nič takega, kar bi spolnovati mogoče ne bilo. Zatoraj ta zapoved ne veže bolnikov itd., kateri res v cerkev ne morejo (*impossibilitas physica*). Tudi ne takih, kateri imajo opraviti s postrežbo nevarnih bolnikov itd. katerih ne morajo in ne smejo samih puščati (*impossibilitas moralis*.) — Vendar je tudi v teh rečeh naj boljši za svet poprašati svojega dušnega pastirja, svojega spovednika, da človek, slab ki je, ne zaide na napčno stran. —

Sv. cerkev na dalje — akoravno nam tega ne zapoveduje pod smertnim grehom, vendar le — goreče želi, da ob nedeljah in praznikih nje verni otroci poslušajo tudi božjo besedo, ter pridige in keršanske nauke, da obiskujejo tedaj tudi popoldanjo službo božjo . . ., prejemajo svete zakramente . . ., obiskujejo in tolažijo bolnike . . ., imajo tudi doma kake pobožne vaje, kake svete po-

govore, sveto petje, molitve itd. Z eno besedo, da take dneve obračajo vse v božjo čast in svoje lastno posvečenje.

3. Iz tega, kar sem vam dozdejal pravil od pravega posvečevanja nedelj in praznikov, pa že lahko sami posnamete, kdo da se pregreši zoper to zapoved. Pregreši se namreč ne le tisti, kdor bi o takih dnevih lahko šel k sveti maši, pa noče iti; ampak tudi vsak tak, kdor se peča s takimi opravili, ki nečast delajo tem dnevom, ali pa zaderžujejo njih praznovanje. Take opravila so: ples —, pijančevanje —, očitne igre —, šumeči lov — itd. — Tu sem spadajo tudi vse hlapčevske dela brez potrebe in pravega privoljenja. Med hlapčevske dela štejemo vse take opravila, ki zadevajo kmetijo, rokodelstvo, kupčijo itd.

Ljubi moji poslušavci! v teh rečeh je dandanašnji veliko veliko greha med keršanskim svetom; ravno zato nam pa tudi Gospod Bog svoj sveti blagoslov odteguje zmerom bolj in bolj. O koliko se pač nekteri ljudje trudijo in pehajo, in vendar jim gre gospodarstvo le rakovo pot, in ves njih trud in vse njih prizadevanje nima niti pravega teka, niti pravega vspeha. Kaj pravite od kod to pride? Jaz pravim, da v to neizrečeno veliko pripomore onečastenje Gospodovih dni, svetih nedelj in zapovedanih praznikov. Mi le radi preveč sami v sebe zaupamo, v Boga pa premalo, in mislimo, da bomo sami vse storili brez Boga in blagoslova božjega; marsikteremu 6 dni v tednu ni še dosti za časne skerbi, in si tudi še sedmega privzame, in namesto da bi svete Gospodove dni obračal v božjo čast, jih obrača Bogu v nečast. Ravno za to pa tudi Bog še njegovim vsakdanjim delom odtegne svoj blagoslov, in se prav očitno pokaže, da brez Boga človek dalječ ne pride. Porok tega nam je tudi naslednja prigodba:

Leta 1848. in 1849. so ljudje v marsikaki reči stopili čez vojnice; tako tudi v ozir posvečevanja nedelj in praznikov. Taka je bila tudi v nekem mesticu po imenu Lämmerfeld. Gospodu fajmoštru se je tedaj potrebno zdelo, svoje farmane v tej reči nekoliko podučiti in posvariti. Bilo je ravno 6. nedeljo po binkoštih 1849. leta, ko so jim to reč prav goreče navezovali na serce. Pri-liko v to jim je ponudila od ene strani žetev reži, s katero so farmani ravno takrat opraviti imeli, od druge strani pa nedeljsko evangelje od čudnega nahranjenja 4000 ljudi z malimi hlebi kruha. Rekli so: „Kakor je blagoslov Jezusov malo število hlebov čudno namnožil, utegne tudi poljske pridelke po raznih potih uima zmanjšati ali celo popolnoma vzeti, če Bog odtegne svoj blagoslov. Božja roka“ — so djali — „ni še prikrajšana. Bog nam zamore dati, pa tudi vzeti! — Še clo takrat, ko nevredni grešnik božji dar že k ustom nese, mu ga zamore božja pravica še iztergati iz rok!“

Znašel pa se je v tistem mestu bogat mestnjani, Štefan po imenu. Že nad polovico svoje reži je bil spravil poprejni teden v skedenj. Kar je bilo še požete je ležala v snopju po polju. Bil je lep solnčni dan, in se kar nič ni bilo bati slabega vremena. Vsemu temu vkljub pa in ves gluh za g. fajmoštrovo svarjenje zapodi koj po prvi maši svojo družinjo na polje, snopje skladat v kopice, ker ondi nimajo kozolcev, in snopje suše kar v kopicah na polju. Družinja se nekoliko vstavlja; ker jej pa obeta dobro kosilo in nekaj pijače, vendar le gre. Pobožni sosed, stari mojster Pavl, svari brezvestnega Štefana; toda ošabni mož se mu posmehuje, in pametni keršanski besedi do sebe ne da.

Delavci delajo, in Štefan ž njimi, ali ko je zvonilo k deseti maši, in so ljudje od vseh strani v cerkev hiteli, se jim je vendar nekama čudno sukalo po sercu, in milo čutilo jim ga zaliva. Le ošabni Štefan se dela, kakor bi se za vse to nič ne zmenil, ter družinjo naganja, da naj se marljivo suče in urno obrača. In res so bili do ene čez poldan z delom gotovi. Ravno so se mislili domu peljati, kar eden zavpije: „Glej ga, glej roja!“ In res je bil roj bučel. In ker ni bilo nobenega drevesa v obližju, kopa pa je bila silo visoka, so nekoliko časa brenčale krog nje, in se na zadnje vsedle na njo. „Ravno prav“, pravi Štefan ves vesel, „že davno sem mislil kupiti panj bučel, zdaj pa kar sam k meni pribrenči, in kar zastonj. Zdaj naj mi pa le še reče stari Pavel, da je delo v nedeljo brez blagoslova. Komaj je kopa zgotovljena, že mi nanjo pade blagoslov iz nebes“. To reče in pošlje družinjo domu, ter sporoči dvema hlapcema, naj si izposodita panj pri Pavlu, naj prineseta seboj tudi lonec žerjavce in kar je še treba bilo, bučele ogreti, ter roj zajeti in spraviti v panj. Štefan tamkej počaka. Čez kake pol ure hlapca prineseta, kar je Štefan želel. Zdaj nastavijo gred (lestvo) na kopo, in se dela lotijo, pa se jim nič prav ni odsedalo. Solnce je hudo peklo, in bučele so se bile zarile globoko v kopo, sosebno matice ni bilo spraviti vunkaj. Dolgo jih z dimom kade in kade, dokler jih v panj ne vženó. Zdaj panj tamkej pusté, da bi se vse bučelice vanj spravile, in gredó domu obedovat. Doma pa Štefan še pred obedom zbije skupej kozico (oder), da bi potem panj postavil nanjo. Zdaj se še le vsedejo za mizo, jedó in pijo, in prav dobro jim je disalo. Ali glej! ko še jedo in pijo, zavpije neka žena skoz okno: „Štefan! nikarte se ne vstrašite, vaša kopa gori“. To slišati se Štefan prestraši tako močno, da se skor z mesta ne gane. Družinja hiti vunkaj na polje, kjer je bila rež že vsa v plamenu. Panja se ni bil še ogenj prijel; ker pa se je bil od ognja vendar že močno zgrel, so jo bučelice potegnile iz njega. Ljudje so se znašli ravno pri popoldanji službi božji, in tedaj je tudi ni bilo nagle pomoči. Ko pa iz cerkve pridejo, je že bilo prepozno. Slišati in viditi, kaj

se je zgodilo, so skor z enim glasom terdili: „Kazen Gospodova, roka Gospodova, šiba božja je to!“ Štefan je mislil vse prav razumno naravnati, pa Bog ga je oslepil, da jo je naravnal prav nespametno, ter si z žerjavco, katero je imel pripravljeno, da bi bučele z dimom kadil, sam svoje žito zažgal.

Da mu je žito zgorelo, pa ni bila še vsa nesreča, ktera je Štefana vsled tega zadela. Ker se je močno prestrašil, je zastran tega strahu tudi še hudo obolel, in je bil dolgo časa bolen. V tej bolezni so ga mogli večkrat obiskati g. fajmošter. In res so ga skerbní dušni pastir lepo pripravili k spoznanju njegove krivice, k pokori in poboljšanju. Polagoma se Štefanu zdravje spet poverne, in ko je ozdravel, se je pokazalo, da je res tudi ves drugačen človek postal. Ni je bilo nič več ne slišati nobene ošabne besede ne iz njegovih ust, in tudi svoje življenje je obernil na boljše. Kaj pa je storil s kozico na vertu? Ali jo je morda poderl? Ni je ne poderl, temveč si je kupil panj bučelic, ter ga postavil nanjo. Rekel je: „Kolikorkrat koli bom zagledal svoje bučelice, naj me opomnijo, da sem sklenil se poboljšati, in naj mi brenčé na uho: Posvečuj praznik“. Prihodnjo spomlad pa mu je dal ta panj prav čverst roj in poverh še veliko skledo medu. Božji blagoslov se je spet povernil v hišo spokornikovo. — Bog daj, da bi se kakor on, poboljšali tudi vsi drugi, kateri so, kakor on, nečast delali svetim Gospodovim dnevom; in božji blagoslov se bo vselil tudi pod njih streho. Amen.

Pridiga za angelsko nedeljo.

(Kako nam angeli služijo; gov. M. T.)

„Povem vam, da njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih“. (Mat. 18, 10.)

V v o d.

Bogu, ker je povsod pričujoč, pri vladarstvu sveta ni nobene potreba: vendar nam sv. pismo pripoveduje, da je za svojo službo veliko število angelov že v začetku sveta vsvaril. Očitno je, pravi sv. Tomaž Akvinski, da Bog telesne stvari po angelih vlada. Tako spričuje sv. Janez v skrivnem razodenji, da je vidil čvetero angelov, kterim je bila oblast dana čez vetrove. Zopet drugič omenja dveh angelov, kterih eden je zapovedoval čez ogenj in drugi čez vodo. Z malo besedami, kakor pravi sv. Avguštin, vsaka vidna stvar na tem svetu ima angela za svojega predpostavljena. In danes nam Kristus v sv. evangelju daje na znanje, da je Bog tudi vsakemu človeku angela za varha odločil. „Glejte, da ne zaničujete kterega teh malih, pravi, ker povem vam, da njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih.“ In drugod govori po preroku: „Bog je svojim angelom zapovedal, da naj te varujejo na vseh tvojih potih“. Iz teh besed je očitno, da imajo otroci in odraščeni vsak svojega angela varha, in da so ti angeli varhi, dasiravno jih kot čistih duhov s svojimi telesnimi očmi ne vidimo, tudi v tem zbirališči pri nas pričujoči. Nič ne dvomim, pravi učeni Origen, da so v tem zbirališči sv. angeli pri nas, ne le tisti, kterim je bila ta cerkev v varstvo dana, ampak tudi angeli varhi vsakega iz med nas. Kaj pa angeli varhi pri nas delajo, kakošno skerb in opravilo imajo, nam že njih ime pove, da nas varujejo, ali kakor veli sv. Pavelj, da „so služni duhovi“. Po tem takem je njih opravilo, da od nas svojih varovancev in rejencev vse dušne in telesne nezgode in nesreče odvracujejo. Predeleč pa bi zašel, ako bi vam vse njihove dobrote, ki smo jih že do sedaj in jih bomo še zanaprej od njih prejeli, hotel

posamezno naštevati. Dovolj vam bodi, da vam danes v njih god in večje počesčenje od njih dvojne službe govorim, 1) da nas angeli varhi varujejo zoper naše sovražnike, in 2) da prinašajo naše molitve pred sedež Božji. — Oboje njim v zahvalo in v naš dušni prid.

Razlaga.

1. Ako premišljamo človeka in njegove preobilne sovražnike, zoper ktere se mu je vsak dan bojevati, bi lahko mislili, da Bog za nobeno stvar nima tako malo skerbi, kakor za človeka, prepuštvši ga vojski vseh stvarjenih reči. Zakaj vse je zoper nas zaroteno, voda, ogenj, zemlja in zrak, mraz in vročina, žeja in lakota, revščina in vojske, bolezni in smert, hudoba in pekel, in vse, kar je na svetu, je v puntu zoper nas, in nas skuša pogubiti. Najhujše pri tem pa je, da smo brez orožja zoper vse te sovražne armade, ker smo prazni in nagl rojeni na ta svet. Še živalim dala je natora orodje, kakor govedi in jelenu roge, levu kremplje, orlu kljun itd. drugo; zraven jim dala z dlako, z volno, ali s ščetinami zavarovano truplo; le človek vsega tega nima nič. Po takem premišljevanji bi nas lahko misli obhajali, da je človek od Boga najslabše preskerbljen. Ali drugače razsojuje sv. Krizostom. Res je, pravi, da so druge stvari že od natore z obrambo in z orožjem previdene; zakaj cvetlice so zavarovane od ternja, in tudi najmanjše živali, muhe, čebele, komarji ali ose imajo želo, da se branijo. Ako je pa človek rojen brez orožja, je to za tega del, ker ga Bog sam hoče zoper njegove sovražnike varovati in braniti. In kdo je bolj oborožen, kakor tisti, čegar bramba in orožje je Bog sam? zakaj, ako je Bog z nami, kdo je zoper nas? vprašuje apostel. To varstvo pa prejemamo po njegovih angelih, kakor stoji pisano: „Bog je svojim angelom zavoljo tebe zapovedal, da te varujejo na vseh tvojih potih. Na rokah te bodo nosili, da kje s svojo nogo v kamen ne zadeneš. Po gadih in baziliskih boš hodil, in boš potaptal leva in zmaja“⁴. (ps. 90, 11 — 13.)

Da se resnice teh besed prepričamo, ozrmo se na mnogo-verstne zgodbe v sv. pismu! Daniel, postavim, je bil veržen v levnjak. Brez orožja je ležal v sredi med zverinami, ki bi ga bile imele raztergati in požreti. In kdo mu je bil njegov varh, da se mu ni nič budega zgodilo? „Bog, pravi sam, je poslal svojega angela, in žrelo zaperl levom, da me niso poškodovali“. — Judit, slabotna ženska, šla je dvakrat po šotoru ošabnih in razuzdanih Asircev in prišla do vojskovodja Holoferna brez vsega za-

ljenja, ter pravi: „Angel me je varoval“. — V Babilonu veržejo tri nedolžne mladenče v razbeljeno peč. Plameni švigajo 49 vatlov visoko, in vendar se jim ne zgodi nič žalega. „Angel Gospodov, pravi sv. pismo, prišel je v peč, in je plameu odganjal pri peči vun, in bilo je v peči, kakor kedar se začne tajati o južni sapi“. — Kralj Herod vergel je Petra v ječo in ga vklestil z dvema verigama. Ječa imela je železne vrata in železne ključavnice, in 16 vojščakov je bilo pred ječo na straži. „Pa Gospod, pravi sv. pismo je poslal svojega angela, in me otel iz roke Herodove“. — Iz teh zgledov, katerim bi lahko še drugih pridjal, zamoremo razviditi, kakošno službo angeli varhi pri nas opravljajo, in kako velika da je skerb Božja za nas, naj bi v boji zoper svoje dušne sovražnike ne obležali.

Viditi je po mestih, ali tudi po terjih in vaseh, kedar so vojščaki po deželi razstavljeni, da kdo iz med njih pred kako hišo na straži stoji, po noči in po dnevi. To je znamenje, da imajo ondi kak zaklad shranjen, ali pa, da v tej hiši stanuje kak general, ali major, ali drug častni poveljnik. Tudi v dvorinah kraljev, cesarjev in drugih plemenitnikov stoje take straže. Ravno tako, ljubi moji! ako bi mi s svojimi telesnimi očmi mogli viditi nebeške duhove, bi vidili polni začudenja, kako Božji angeli tudi pri nas kakor na straži stojé, in s sv. Hironimom bi klicali: „O kako velika da je vrednost naše duše, ker ima vsaka od dne svojega rojstva angela za varha“.

In res, kako dragocena mora biti človeška duša v Božjih očeh, ker bi jej sicer take nebeške straže ne bilo potreba! Ako pomislimo, da angeli človekovi duši z veseljem strežejo, mislili bi, da mora človekova duša še večjo vrednost imeti, kakor angeli sami. Od človeka sicer kraljevi psalmopevec pravi: „Le malo pod angele si ga ponižal“. Ako pa preudarjamo, česar berž na to pristavi: „S čestjo si ga ovenčal“; preudarjamo, da angeli dušo noč in dan varujejo in jej strežejo, bi skoraj reči zamogli, da je človeška duša imenitniša kakor angeli: Zakaj, kdaj je bilo slišati, da bi kralj hotel podložen biti svojemu kmetu? Kdaj je bilo viditi, da bi general na straži stal pred svojim prostakom? Od kod vendar to pribaja, da se angeli varhi, te nebeške poglavarstva, nam v službo podvračajo? Na to vprašanje lahko rečemo, kakor je pisano, „da jim je Bog zapovedal“. Ali na to zopet lahko vprašamo: Zakaj jim je pa Bog to zapoved dal? In na to moramo s sv. Hironimom odgovoriti: „O kako velika je vrednost naše duše, ker ima vsaka od dneva svojega rojstva angela za varha“.

Da to vrednost svoje duše še bolj spoznamo, premislimo, kaj da so angeli, in kaj smo mi? Angeli so neumerljivi duhovi, polni vednosti in znanja, polni najdražjih darov in čednost, prezveličani v vžitku trojedinega Boga. Človek nasproti je po svojem

truplu prah in pepel, in z Jobom mora reči: Grob je moja hiša in v temi sem si naredil svojo posteljo. Trohnobi sem rekel: Ti si moj oče, in moja mati in sestre moje so červi. Da pa tako revno in zaničljivo stvar, ki bo danes ali jutri jed črvov, angeli varujejo, pač v resnici ni vredno, in vendar se le godi. In zakaj? Zato ker je v kaki revni in slabi posodi predrag zaklad, neumerljiva po Božji podobi vstvarjena duša skrita. Zato toraj, ker ima naša duša Božjo podobo, je angelom čast in veselje, in da jo noč in dan varujejo in po vseh potih spremljajo. Kristus ne pravi zastonj v sv. evangeju, da angeli varhi naših duš vedno gledajo obličje nebeškega Očeta. Zakaj v Očetovem obličji gledajo, kakor v najlepšem zerkalu, neskončno ljubezen, s katero nas je Bog že od vekomaj ljubil. Oni gledajo s stermenjem, da imajo naše duše pred Bogom toliko vrednost, da je svojega edinorojenega sinu na svet poslal, naj bi jih iz peklenke sužnosti rešil. Oni vidijo, da je Sin Božji svojo drago kri zanje prelil do poslednje kaplje; — in za voljo te njihove neskončne vrednosti angelom ni ne le težko, da jih varujejo in zoper vse sovražnike branijo, ampak jim je to varstvo in ta bramba še posebna čast in veselje.

Česar pa Bog sam tako visoko ceni, in angeli tako skerbno varujejo, pač mi nikarmo tako lahkomišljivo tje v en dan pogubljeni ne smemo! Poglej! kolikrat si svojo dušo za kak denar in dobiček prodal; kolikrat jo za voljo pesti zemlje, za kako pijačo, za kakšno meseno razveseljenje pogubil! Angel se je noč in dan trudil, da bi tvoja duša ne bila kake škode trpela; ti pa si jo s trudom zopet hudobi v last in oblast prepustil. On si je prizadeval peklenke duhove od tebe odganjati; ti pa si jih sam k sebi vabil s tem, da si svojim počutkom vsega vžitka privoščil. Kaj ti toraj vse varstvo tvojega angela pomaga, ako se pa sam prostovoljno podaš v robstvo in sužnost svojih sovražnikov? Glej vsaj v prihodnjič, da se angelu varhu ne bo treba več kesati za voljo zgubljenega svojega truda, in da sodnji dan ne bo zoper tebe vstal, da ne bo tvoj nasprotnik, tvoj tožnik in pogubljevavec!

2. Druga služba, ki nam jo angeli opravljajo, je ta, da prinašajo naše molitve pred sedež Božji. — Sv. Bernard pravi: „Angel varh je srednik med Bogom in človekom; on hodi v nebesa in prinaša človekovo molitev pred Božji sedež, da bi bila uslišana; potem pa se vračuje nazaj in prinaša ljudem milosti in dobrote, dodeljene jim od usmiljenega Boga“. — Ko je očak Jakop na begu pred svojim bratom Ezavom moral po noči pod milim nebom ostati, ter je na kamenu pod glavo zaspal, vidil je v spanji veliko gred, ki je od zemlje segala do nebes in po kateri so angeli hodili gori in doli. Ti angeli, pravijo cerkveni učeniki, bili so angeli varhi, ki so njegove pobožne zdihljeje, njegov strah in njegove molitve v nebesa nosili, in se nazaj doli z Božjimi milostmi obda-

rovani povračevali. Tudi sv. Janez pripoveduje v skrivnem razodenju od neke prikazni, da je vidil angela priti z nebes pred oltar. Imel je zlato kadilnico, in danega mu je bilo kadila obilno; to so bile molitve svetih, da jih je Bogu daroval na zlatem oltarji, ki je pred njegovim sedežem. S tem sv. Janez dosti razločno pripoveduje, da angeli molitve pobožnih Bogu darujejo. Ravno tako razločno je angel Rafael rekel staremu Tobiju: „Ko si s solzami molil in merliče pokopaval in svoje jedila popuščal, sem nosil svoje molitve pred Gospoda“. Tako so tedaj angeli, in zlasti še angeli varhi naši zvesti poslanci, ki naše dobre misli, naše zdihljeje, naše solze, naše molitve in dobre dela neprenehoma pred Božji sedež nosijo in mu jih v prijetni dar na oltar njegove milosti pokladajo, ter s svojimi priprošnjami podpirajo.

Kakor hudobni duhovi enako prekanjenim ogleduhom zmiraj na nas prežé, kaj da hudobnega mislimo, želimo, govorimo ali storimo in vse na tanko zaznamnujejo, da nas bodo ob svojem času pred sodnikom tožili; tako tudi angeli varhi zmiraj na nas pazijo, kaj da dobrega mislimo, želimo, govorimo ali storimo; oni štejejo in zaznamnujejo vse naše stopinje in pota, vse kaplje našega potu in naših solz, vse vinarje in drobtinice, da bi se tudi najmanjše naše dobro delo ne pogubilo in ob plačilo ne prišlo. Od sv. Bernarda se bere, da je enkrat v Klervó v samostanu po noči vidil, ko so menihi v koru molili, da so angeli njihove molitve ali z zlatimi, ali s srebrnimi čerkami, ali pa s črnilom, ali še celo z vodo zapisovali, kakor je kdo bolj ali manj goreče, ali celo mlačno in zanikerno molil. To pa ni imelo drugega namena, razun tega, da vemo, kako angeli varhi na naše dobre dela pazijo in jih vse v bukve večnega življenja vpisujejo. Samo ob sebi pa se umeje, koliko veselje je angelom varhom, ako imajo zgoli dobre dela v te bukve zapisovati, in kolika žalost da je zanje, ako morajo naše hudobne dela viditi ali poslušati.

Sklep.

Zatoraj, ljubi moji! se pri vsaki besedi, pri slehernem delu zlasti pa ob uri skušnjave spominjajmo svojega angela varha, da nikoli nič ne spregovorimo, nikoli nič ne poželimo, in ne storimo, s čemur bi se Bogu zamerili, ali angela varha razžalili. Potem nas bodo angeli varhi z veseljem zoper vse sovražnike branili, z veseljem naše molitve Bogu prinašali in jih bomo na zemlji čistili, se jim vsak dan lepo priporočevali, dokler nas pripeljejo v kraj, ki nam je z njimi vred pripravljen, in kjer se bomo z njimi vred vekomaj veselili pred sedežem Božjim in Jagujetovim. Amen.

Pridiga za god rojstva Marije Device.

(Kako obhajati današnji praznik? gov. J. Š—c.)

„Jakop pa je rodil Jožefa, moža Marije, od ktere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus“. (Mat. 1, 16.)

V v o d.

O lepi, častitljivi dan rožne Device Marije! S kolikim veseljem so te trume nebeških angelov že pred 18 stoletji pozdravljale! Razveselila se je cela zemlja, ko si se ti, prijazna jutranja zarja, prikazala, prečista Devica Marija. „Marija je rojena“, so se glasile nebesa; „Marija je rojena“, je odgovarjala hvaležna zemlja. „Kaj Marija je rojena?“ so s strahom vpraševale peklenske pošasti. „Kaj tista Marija je rojena, ki bo poglavarju peklenškemu glavo sterla?“ Ja, čujte zemlja in nebesa! Marija je rojena; in ravno danes sv. mati kat. cerkev praznik njenega častitljivega rojstva obhaja in že precej v začetku sv. maše Marijo takole pozdravlja: „Tvoje rojstvo, deviška božja porodnica! je celemu svetu veselje oznanovalo, zakaj iz Tebe je izšlo solnce pravice, Kristus naš Bog, ki je prekletstvo odzvel in blagoslov nam prinesel, smert osramotil in nam večno življenje pridobil“. Kako torej res vesel in lep praznik je danes, in od njegovega začetka se takole pripoveduje:

Kdaj se je ta praznik začel in zakaj se ravno 8. septembra obhaja, se prav ne ve. Pravijo, da je živel svoje dni nek prav pobožen puščavnik. Ta je 8. sept. vsako leto čul lepo nebeško petje. Ni vedel, kaj to pomenja; zatorej se z gorečo molitvijo k Bogu oberne in ponižno prosi, naj bi mu Bog razodel to nebeško petje. Vslušana je bila njegova prošnja in bilo mu je razodeto, da obhajajo angeli in svetniki božji rojstni dan nebeške kraljice, presvete Device Marije. On se poda k sv. očetu papežu, da jim pove to prikazen. In kmalo po tem je bil praznik Marijnega rojstva v kat. cerkvi vpeljan.

Tako smo se tudi mi, preljubi kristjani! v tej hiši zbrali, da bi spodobno čast in hvalo dali presveti Trojici, se pa spomnili tudi svoje matere Marije Device in se Njenemu varstvu v pobožni molitvi priporočili. Oj! naj bi tudi mi ta častitljivi praznik tako

obhajali, da bo Bogu in Mariji v čast, nam pa v dušno zveličanje! Da se to zgodi, naj nekoliko pripomore tudi moja današnja pridiga, ktera vam bo odgovorila na troje vprašanje in sicer:

1. Zakaj je sv. cerkev praznik Marijnega rojstva vpeljala?

2. Kako sv. cerkev ta praznik obhaja? in

3. Kako ga moramo tudi mi obhajati.

Od tega v imenu Jezusa in Marije; v čast in slavo naše matere, ktero še pobožno pozdravimo z besedami: Ave Marija!

Razlaga.

1. Rojstni dnevi kraljev, cesarjev in družih imenitnih gospodov se z veliko slovesnostjo obhajajo. Ravno tako obhaja tudi naša mati sv. katoliška cerkev troje rojstnih dni: namreč rojstni dan sv. Janeza kerstnika, ki je obljubljenega Odrešenika napovedoval in mu pot pripravljaj; rojstni dan Marije prečiste Device, ki je bila izvoljena mati Sina božjega; in rojstni dan Jezusa Kristusa, Zveličarja vesoljnega sveta, ki je prinesel iz nebes srečo in blagoslov vsem rodovom zemlje.

Danes torej, kakor sem rekel, obhaja sv. mati cerkev rojstni dan Marije najsvetejše Device, in scer zato, ker je bila Marija že v njenem spočetju in rojstvu naj imenitniša stvar božja.

a) „Marija, že spočeta brez vsega madeža, posvečena že predenj je luč sveta zagledala, kako ne bi tudi naše slave in časti zaslužila?“ pravi sv. Bernard. Marija je pa tudi po svojem rojstvu še vedno Devica ostala. Ona je tista, od ktere že sv. Duh v stari zavezi govori: „Glej, devica bo spočela in Sinu rodila, in njemu bo ime Emanuel dano“.

b) Ko je Judit mogočnemu sovražniku in preganjavcu Judov, Holofernu, glavo odsekala, zberó se krog nje vsi judovski poglavarji, ji srečo voščijo in jo hvalijo, rekoč: „Ti si čast Jeruzalema, ti veselje Izraela, ti si slava našega ljudstva. Ti si storila moško delo in serce tvoje je močno postalo, ker si ljubila čistost; zatorej te je pa tudi vterdila roka božja in ti boš blagoslovljena večne čase. In vse ljudstvo je odgovorilo: Amen! Tako naj se zgodi!“ Te besede, o kako lahko se tudi na Marijo obernejo! Marija je ja veselje in čast sv. katoliške cerkve. Češčena in hvaljena bo vse večne čase, kakor je že sama, od sv. Duha napolnjena, rekla:

„Moja duša povelečuje Gospoda, in moj duh se veseli v Bogu svojem Zveličarju; ker se je ozerl na nizkost svoje deklet; zakaj glej! odsehal me bodo srečno imenovali vsi narodi. Zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen, in sveto njegovo ime“.

c) „Marijino rojstvo“, pravi sv. Peter Damian, je pa tudi začetek odrešenja vsega človeškega roda“. Veselo se je nekaj po rajnu sprehajala prva žena Eva. Pa zvita peklenska kača jo premoti. Eva vgrizne v prepovedani sad. Postane Bogu nepokorna, greši in nesrečen stori ves človeški rod. Pa Marija, mati prečudna, se prikaže na svet in popravi, kar je bila Eva pregrešila. Ljubo nedolžno dete se rodi, in razveselje se nebesa in zemlja. Marija se rodi. Zraste vsa nedolžna in lepa, kakor lilija med ternjem. Postane mati Narvišega in prinese srečo in blagoslov vsem rodovom zemlje; zato nas pa tudi k veselju sv. cerkev danes opominja rekoč: „Rojstvo prečiste device Marije veseli obhajamo, zakaj po nji se je vsem vernim pokazalo zveličanje sveta, njeno prelepo življenje je celi svet razsvetilo, njeno ponižnost je Gospod milostljivo pogledal, ona je, kakor ji je bil angel oznanil, spočela zveličarja sveta“. Ja Marija je celi svet osrečila, ker postala je mati božja, postala je pa tudi vsem nam vsmiljena mati. Kristus sam nas je njenemu mogočnemu varstvu izročil, ko je na križu viseč svojemu ljubemu učencu, sv. Janezu, rekel: „Glej svojo mater“. In v lavretanskih litanijah jo pozdravljamo: „Devica mogočna, Devica vsmiljena, naša gospa, naša srednica in besednica! Prosi Boga za nas“.

d) In sv. cerkev spomin Marijnega rojstva tudi še obhaja zavoljo njene velike svetosti in visoke časti, h kateri jo je nebeški Oče povzdignil. Marija je bila že od vekomaj izvoljena, da bo srečne storila vse rodove zemlje; toraj veselimo se tudi mi rojstnega dneva svoje preljubeznjive matere! Sv. cerkev ima, kakor ste slišali, dosti vzrokov, da je toliko častitljiv praznik Marijnega rojstva vpeljala. Kako pa vendar obhaja sv. mati katoliška cerkev današnji dan?

2. Obhaja ga kot praznik, ki je poln veselja in nebeške tolažbe. Da svoje veselje na znanje da, oblači se sv. mati katoliška cerkev danes v oblačilo bele barve. „O srečni dan!“ kliče sv. Tomaž, „o ljubeznjivi dan, ko je bila Marija rojena! O dan naj večje sreče, v katerem smo toliko lep dar prejeli!“ Sv. cerkev se veseli, da imamo nad Marijo dvojno mater, namreč mater našega Zveličarja in tudi nas vseh ljubljeno mater. Sv. cerkev obrača na Marijo besede današnjega lista: „Kdor mene najde, najde življenje, in bo dosegel zveličanje od Gospoda“. V sv. evangeliju nam pa kaže Marijo kot mater našega Zveličarja, ko pravi: „Jakop pa je

rodil Jožefa, moža Marije, od ktere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus“.

In tega praznika se spominja sv. cerkev celih osem dni v svojih molitvah. In kako bi tudi hitro ta praznik pozabila, ki je bil toliko vesel in srečen za celi svet? „O kako ljubeznjivo svojim otročičem kliče: Otročiči! veseli obhajajte praznik rojstva Marije Device. Ker danes je bila rojena presv. Devica Marija iz Davidovega rodu, po kateri je prišlo zveličanje vsem ljudem. Toraj obhajamo s svetim veseljem njeno rojstvo!“

Pa tudi še s tem obhaja sv. cerkev današnji praznik, da nji izročuje vse svoje otročiče in goreče za nje moli, rekoč: „Sveta Marija, teci pomagat revnim, naudajaj s serčnostjo maloserčne, tolaži žalostne, prosi za keršansko ljudstvo, položi svojo prošnjo za duhovščino, prosi za pobožni ženski spol! Naj vsi tvojo moč čutijo, ki troj sveti spomin obhajajo“. Tako torej sv. cerkev rojstni dan Marije prečiste Device obhaja; kako ga moramo pa tudi mi obhajati?

3. Kakor ga obhaja naša skerbna mati sv. katoljška cerkev. Obhajajmo ga toraj: veseli, spominjajmo se velike milosti, katero nam je Marija zadobila, zahvalimo jo za to; in izročimo se njeni materni ljubezni!

a) Veseli obhajajmo Marijni rojstni dan! Tako nas opominja danes sv. mati cerkev. Veselimo se, da se nam je porodila Marija, iz ktere je bil rojen Jezus, ki je imenovan Kristus. Veselimo se, da smo tudi mi katoljški kristjani; „saj srečne so oči“, pravi Jezus, „ktere vidijo, kar vi vidite“. Veselimo se, da imamo Marijo toliko mogočno in ljubeznivo mater! Oh kateri otrok se ne veseli, ako ima skerbno in ljubo mater? Ja res, materna ljubezen, kako žlahtna si, ne morem te s slabimi besedami izreči! Glejte nad Marijo imamo pa svojo naj ljubeznjivšo mater, mater polno vsmiljenja in ljubezni, ktera za nas bolj skerbi, kakor vse druge matere. Ja blagor nam, da imamo toliko ljubeznivo in mogočno mater, kateri se s polnim zaupanjem izročiti zamoremo. Ko je nekega dne sv. Bernard v cerkvi pred podobo matere božje klečal in premišljeval velike dobrote, ktere mu je Marija že skazala, zavpil je poln nebeškega veselja: „O dobrotljiva, o milostljiva, o sladka Devica Marija!“ O preljubi moji bratje in sestre, dragi sini in hčere Marije!

b) Spomnimo se tudi mi z hvaležnim srcem velikih gnad in dobrot, ktere nam je Marija skazala! Glejte sv. cerkev jo imenuje mater milosti, zdravje bolnikov, pribežališče grešnikov, ponoč kristjanov. In sv. Epifani jo imenuje oko, katero vidi našo revščino, serce, ki ima vsmiljenje z nami, roko, ktera se po nas steguje, da

bi nam pomagala. In res je vse to Marija. O kristjani! kolikokrat nam je že Marija pomagala, da mi še zato nismo vedeli, kolikokrat je božjo roko nazaj deržala, da nas ni udarila! Kakor evangelijski vertnar za suho drevo je tudi ona večkrat za nas prosila in usmiljeni Jezus nam je še prizanesel. Ali ne bomo tudi mi današnji dan k nji klicali: „O dobrotljiva, o milostljiva in sladka Devica in Mati Marija!“ O ja zahvaliti se jej hočemo za vse dobre, katere nam je že skazala.

c) Pa tudi prav lepo se bomo danes priporočili njeni materni ljubezni in jo prosili, da bi nas vselej in povsod vzela v svoje materno varstvo. O ljube duše ne bomo zastonj prosili ne, saj sv. Bernard pravi, da Marija še nobenega ni zaverгла, ki je pri njej pomoči iskal. Francoski kralj Karl VI. je nekega dne na lovu zašel. Črna noč pokrije temni gojzd, v katerem je bil zdaj in ta gojzd je bil silno nevaren zavoljo divjih zverin. Le zvezdice ni bilo na nebu viditi. Kralj ne ve nikamor in od straha se trese na vsem životu. V tej stiski se obrne k Mariji in jo goreče prosi, naj bi ga otela iz velike nevarnosti in jej obljubi v zahvalo cerkev in kloster na tistem mestu pozidati. In glejte! prijazen veterc potegne in prežene goste megle in na nebu se prikaže svitla zvezda, ktera je temni gojzd toliko razsvetila, da kralj ugleda neko stezo. Kralj se po stezi naprej poda in srečno pride na svoj dom.

S k l e p.

O preljubi popotnik v temnem gojzdu! bodi si kdorkoli hočeš. Kader ne veš nikamor ne noter ne ven, ozri se na nebo! Poglej svitlo zvezdo, ktera ti tako prijazno sveti in ti kaže pravi pot; poglej Marijo! Nji se zaupaj, ljuba duša! saj te bo peljala skoz temni gojzd tvojega življenja v dom veselja in večnega počitka! Ja vsem skupaj nam bodi svitla zvezda, presveta Devica, katere rojstni dan veseli danes obhajamo! Svitla zvezda nam bodi v življenju, da pravega pota ne zgubimo; svitla zvezda nam bodi ob smertni uri, da ne obupamo; in enkrat nam posveti v naš srečni dom, v dom veselja in večnega počitka. Amen.

Pridiga za praznik svetega imena Marije.

(Marijnih sedem čednost poglobitnim grehom nasprotnih; gov. —f—.)

„In devici je bilo ime Marija“. (Luk. 1, 27.)

V v o d.

Preljubi poslušavci! ime vam danes v misel vzamem, katero je za presladkim imenom Jezusovim naj častitljivše, naj slajše, naj prijetniše, naj svetejše ime; ime device, do ktere je bil angel iz nebes poslan, jej oznanovat, da je izvoljena v mater Zveličarjevo: „In tej devici, je bilo ime Marija“. Tega svetega imena god obhajamo danes. In to sveto ime je bilo že od nekdanj vsem pravičnim in pobožnim ljudem v posebni časti. Zmed sto in sto drugih naj vam opomnim le samo sv. Banaventura, kateri je v čast presveti Devici veliko lepega spisal v posebnih bukvicah (pod naslovom: Speculum Virginis), v kterih med drugim to-le pove: „Sedemkrat se preblažena Devica imenuje v sv. pismu v zaznamovanje sedmih čednost, ktere so se nad njo posebno lesketale in so sedmim poglobitnim pregreham kar naravnost nasproti“. In zdaj sv. Bonaventura zaporedoma našteje izreke sv. pisma, v kterih se preblažena Devica v misel jemlje. Dovolite mi, da vam tudi jaz danes te svetopisemske besede nekoliko razložim in vam pokažem na Mariji sedem čednosti, ki so smertnim grehom nasproti. Poslušajte!

R a z l a g a.

1. Kader je bil angel Gabriel Mariji oznanil, da bo mati božja postala, ter Jezusa, božjega Sina, od sv. Duha spočela, rekla je Marija: „Glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi“. (Luk. 1, 38.) Iz teh besed se lepo kaže Marijna p o-

nižnost. Marija v naj večo čast božje matere povzdignjena se imenuje dekle Gospodovo; o kolika ponižnost! Ponižnost pa ta ljubezniva čednost, je tako potrebna, da brez nje nobeden ne bo zveličan, ker sv. vera uči, da brez gnade božje človek ne more zveličan biti, Bog pa svojo gnado le ponižnim da, prevzetnim pa se vstavlja, (Jak. 4, 6.) in Jezus pravi: „Ako ne bote postali, kakor otroci (ponižni), ne pojdete v nebeško kraljestvo“. (Mat. 18, 3.) Prevzeten Farao je utonil v rudečem morju; (II. Moz. 5, 2.) Kore s svojimi tovarši je bil v zemljo pogreznjen; (IV. Moz. 10, 31.) Holofernu je bila glava odsekana; (Judit 13, 10) Aman je bil obešen; (Ester. 8, 10.) kralja Antioha so živega červi jedli; (II. Mak. 9, 5.) Farizej je bil zaveržen. (Luk. 18, 14.) Zatoraj varujmo se prevzetnosti in ljubimo ponižnost!

2. Kader so pastirji zvedeli po angelu, da je rojen v Betlehemu Zveličar sveta, so, kakor pravi sv. Lukež (2, 16.), „hité prišli, in našli Marijo in Jožefa, in dete v jasli položeno“. V borem blevcu tedaj se znajde božja mati s svojim nebeškim detetom, v revne jasli mora položiti blaženi sad svojega telesa, ker nima ne zibelke, ne postelje. O kolika revščina, kolika siročina! In vendar je Marija vsa srečna, vsa vesela, ker ima svoje serce navezano na vsemogočnega Boga v revnih jaslilih ležečega, ne pa na posvetno blago in pozemlijsko premoženje. Bila je Marija zadovoljna s svojim uboštvo, bila pa vsemu svojemu uboštvu vkljub tudi radodarna, kakor nam svatovščina spričuje v Kani Galilejski, pri kateri je Marija prosila svojega Sina, naj pomaga svatom, katerim je vina zmanjkalo. (Jan. 2, 1-3.) Te prigodbe nam sv. Bonaventura v misel ne vzame, pa jo vendar tu sem postavim, ker nam lepo spričuje Marijino radodarnost. Sv. Pavl pravi: „Ne pozabite dobrotljivosti in podarovanja; zakaj s takimi darmi se Bogu prikupimo“. (Hebr. 13, 16.) Po tem nauku je Marija ravnala že poprej, preden ga je sv. Pavl zapisal. O ljuba zadovoljnost z uboštvo, o mila radodarnost, bodi tudi nam ljuba in draga! Gerda lakomnost pa naj nikar ne najde prostora med nami: zakaj: „Nič ni hudobnišega, kakor lakomnik. Nič ni krivičnišega kakor denar ljubiti, zakaj tak človek ima pa tudi dušo na prodaj“, govori modri Sirah (10, 9, 10) v sv. pismu. Žalosten zgled nam je nesrečni Judež, kateri je za denar prodal Jezusa, svojega naj večega dobrotnika!

3. Bil je angel Gabriel od Boga poslan v mesto Galileje, ki mu je ime Nazaret, k devici, zaročeni možu, kateremu je bilo ime Jožef, iz hiše Davidove, in „devici je bilo ime Marija“. (Luk. 1, 26, 27.)

Kader je angel svoje sporočilo opravil, zavzame se Marija nad tem oznanilom. Bogu je bila devištvo obljubila, in zdaj sliši, da ima mati Zveličarjeva postati. Angel jo potolaži, ter jej pove,

da bo od sv. Duha spočela, mati postala, pa devica ostala. Na to se Marija vda v sv. voljo božjo. Ta prigodba nam očitno spričuje, kako močno da je Marija ljubila sveto čistost, ljubeznivo čednost, ktera po nauku svetih cerkvenih učencov poviša človeka clo nad angele, zakaj angeli čistost obranijo brez vojske s skušnjavami, ker so čisti dubovi, človek pa se mora zanjo vojskovati. In kakor je čistost Bogu dopadljiva, da človek brez nje ne pride v nebesa, je nasprot nečistost Bogu zoperna tako, da jo tepe z naj hujšimi kaznimi, česar so nam med drugimi nesramni Sodomljani žalostna priča. Kam pa je naše dni prišla ta angeljska čednost, preljuba čistost!

4. Ko je Marija po angelu zvedela, da bo tudi njena teta Elizabeta dobila sina, „vzdignila se je Marija, in je jaderno šla v gore v mesto na Judovem“ (Luk. 1, 39.) Ondi je svoji teti srečo voščila in jej ljubeznivo stregla, dokler ni na svet prišel Elizabetni sin. V tem se prelepo razkazuje Marijna velika ljubezen do bližnjega, tista preljubezniva čednost, po kateri se drugih dobrega in sreče veselimo, in jim vse dobro voščimo in tudi storimo. Toda lepa mi ljubezen keršanska, kam si prišla, kako težko te je najti med sedanjim svetom! Iz nebes si doma, in se v nebesa povračuješ, namesto tebe pa se nevošljivost, peklena hči, po svetu širi in šopiri, in nesrečo seje na vse strani kakor že nekdaš še hujše zdaj. Iz nevošljivosti so bratje prodali Egiptovskega Jožefa. Nevošljivost je Daniela pripravila v levnjak. Iz nevošljivosti so Judje križali Jezusa. Varujmo se te gerde pošasti in ljubimo bližnjega, kakor sami sebe! —

5. Ko angel Gabriel vidi, da se je Marija ustrašila neznanega pozdravljevanja, potolažil je Marijo, ter jej rekel: „Ne boj se Marija, ker milost si našla pri Bogu“ (Luk. 1, 30.) Te besede nam med drugim naznanjajo tudi Marijno zmernost in treznost. Sv. apostel Pavl namreč pravi: „Saj je naj bolje, z gnado poterediti seree, ne z jedmi“ (Hebr. 13, 9.) Če je tedaj Marija milost našla pred Bogom, se je gotovo tudi čednost zmernosti lesketala nad njo, ter tista čednost, po kateri človek napčno poželenje jedi in pijače v sebi kroti in z mero vživa. Je pa dandanašnji veliko ljudi, katerim še zdaj veljajo besede Pavlove, ki piše: „Veliko je takih, od katerih sem vam že večkrat povedal, zdaj pa tudi s solzami povem, da živé, kakor sovražniki križa Kristusovega, katerih konec je pogubljenje, katerih Bog je trebuh“ (Filip. 3, 18. 19.) Evangeljski bogatin, ki se je vsakdan samopašno gostil, bil je po smerti v pekel pokopan; ubogi Lacar pa je bil v nebesa vzet. Bodimo zmerni tudi mi, da tudi mi pridemo v sv. nebesa!

6. Kader je usmiljeni Jezus umiral na svetem križu, „so poleg križa Jezusovega stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Kleofova, in Marija Magdalena“ (Jan. 19, 25.) Sv.

pismo pravi, da je Marija stala, in tedaj ni omedlela in se zgrudila pod križem, dasiravno jej je meč britkih bolečin presunil nje milo-
čutno serce. Tudi se Marija ni togotila in hudovala nad trinogi,
kteri so njega nedolžnega Sina pribili na križ. V vsem tem se pre-
lepo razkazuje Marijna poterpežljivost, lepa čednost, po kateri
človek terpljenje in zopernosti preterpi v voljo božjo vdan. Med
nami pa je le redka taka poterpežljivost, prepogostoma pa se na-
haja pregrešna, ter nepotrebna, prevelika ali clo krivična jeza, ktera
nam greni naše sedanje življenje, britko že samo ob sebi, in nam
zraven tega tudi še nebeške vrata zapira. (Mat. 5, 22.) Bodimo
tudi mi poterpežljivi, nosimo svoj križ za Jezusom, da bomo tudi
ž njim enkrat kraljevali!

7. V aposteljskem djanju (1, 14.) beremo od apostelnov:
„Vsi ti so bili enega duha in so stanovitni bili v molitvi z ženami
in z Marijo, materjo Jezusovo“. Te besede lepo spričujejo Marijno
gorečnost do dobrega, to je: tisto lepo čednost, po kateri
kristjan vesel stori vse, kar božjo čast zadeva in zveličanje duše,
in je naravnost nasprot lenobi, od ktere govori prerok Jeremija
(48, 10.) rekoč: „Preklet bodi, kdor nezvesto dela Gospodovo
delo“, in nas torej na drugem mestu opominja rekoč: „Delaj po
moči, karkoli tvoja roka storiti zamore; zakaj v grobu, kamor hi-
tiš, ni dela, ni razuma, ne modrosti, ne znanja“. (Prid. 9, 10.)
Bodimo goreči tudi mi in zvesto spolnujemo vse svoje dolžnosti.

S k l e p.

Sv. pismo scer še o nekih drugih priložnostih v misel jemlje
mater Jezusovo, postavim o tisti priložnosti, ko so v tempelj pri-
nesli Jezusa k darovanju, in je stari Simeon rekel Mariji, Jezusovi
materi: „Glej, ta je postavljen v padeč in v vstajenje mnogih v
Izraelu“ (Luk. 2, 34.); ali pa, ko se je bil dvanajstletni Jezus v
tempeljno zgubil, in ga je Marija s sv. Jožefom skerbno iskala.
(Luk. 2, 48.) Ker pa sv. Bonaventura v misel vzame le samo
sedem svetopisemskih izrekov, v kterih se od matere Jezusove go-
vori, sem se tudi jaz držal le tistih sedmih izrekov; ker so nam
že samo ti zadosti v spričevanje, kako častitljivo in sveto da je
Marijno ime. Zatoraj vsi v časti imejmo to presveto ime, in ga
prav pridno sklicujmo na pomoč. To presveto ime naj nam bo v
sercu po premišljevanju; v ustih po klicanju na pomoč, v djanju
po posnemanju njenega življenja. Amen.

Pridiga na spomin Marijnega serca.

(Od ljubezni Marijne; gov. K. K.)

„Glej! odsehnal me bodo povelečevali vsi rodovi“. Luk. 1, 48.

(Konec.)

Ti, kerš. mati, ki imaš morebiti hajdovskega moža, ki tebi neprenehano žalost dela, otrokom pa grozno pohujšanje daje, ali ktera imaš malopridnega sina ali razberzdano hčer, ki po pogubljenih potih hodita in vse tvoje materno posvarjenje zamečujeta; ali ti, kerš. duša! ki te je skerb za zveličanje svojih ljubih staršev ali bratov, — in ne upaš se jim kaj povedati in ako bi tudi, je vse govorjenje kakor bob ob steno — vi vsi, ki vam je za neumerljive duše vam izročeni mar — veliko ste že poskušali, pa vse zastonj, da bi jih od slabih potov odvernili in pripeljali na pravo stezo — stopite v bratovščino Marijnega serca, in terdno zaupajte, da vam prej ali slej pomagano bo: in akoravno pri bratovščini niste, priporočujte vendar radi in pogosto sebe in svoje izročence v serce Marijno in tudi nad vami se bodo spolnile besede, ki jih sv. pismo od Marije Device govori: „Kdor Mene najde, življenje najde i. t. d. Kdor si pa zoper mene pregreši, to se pravi, kdor počastenje Marijno zanemarja ali preblaženo devico in mater celo zaničuje, rani svojo dušo. Vsi, kateri Mene sovražijo, smert ljubijo!“ (Preg. 8, 35—36).

S k l e p.

Ne bom na dalje govoril od prelepih duhovnih dobičkov, katerih bratje in sestre Marijnega serca deležni postanejo, od sv. odpustkov, ktere lahko in pogosto prejmejo, ako se zgrivano spovejo in verh tega svoje bratovščine dolžnosti opravljajo. Le samo to vam na serce pokladam, da, kdor Marijno serce vredno časti, za svojo lastno dušo

naj bolje skrbi; ne bo ga pustila v pogubljenje priti, kdor se v njeno materno serce sklene. — Pa ne le samo molite na čast Marijnega serca za spreobrnjenje grešnikov, ampak tudi napeljujte jih po mogočnosti k pravemu počastenju Marije, pripovedujte jim radi od premožne in preljubezenjive kraljice nebeške, opominjajte jih k trdnemu zaupanju na njo in učite jih po otroško moliti k njej, — in zvesti si bodite, da marsiktera duša se bo vašim besedam in prošnjam zahvaliti imela, ako se zveliča, ker za vaše ljubezni delj jej tudi Marija svoje priprošnje odrekala ne bo. Zdi se mi, kakor bi na sodbi Marija in peklenški duh se vojskovala za vsako dušo; dokler še Marija svojo materno roko nad njo derži, zgubljena ne bo; le kedar se Marija proč oberne od nesrečne duše, potem je djano za njo, nobena moč je ne more rešiti. Zatorej ljubite Marijo, bodite častitelji njenega neomadežanega serca in nebesa so vam gotove. Amen.

G o v o r i c a

pri pogrebu mladega duhovnika od farmanov visokospoštovanega;
gov. L. F.

Ljubi farmani! prinesli ste k slednjemu počivanju ljubega prijatlja, ja še več, ko prijatlja, brata, učenika in svojega pastirja. Solze v vaših očeh mi pričajo, da globoko občutite, da dobro veste, kaj vam je grenka smert odvzela. Še le kratek čas je rajni med vami prebival, še kaj majhno časa je obdeloval vert Gospodov, vendar že zgubo težko občutijo vsi. Vse je zguba hudo zadela. Otročiči so v rajnem zgubili ljubeznivega učenika, device in mladi ljudje skerbljivega varha nedolžnosti in čistega serca, odraščeni vernega prijatla, starim je bil neutrudljiv vodnik, žalostnim in siromakom tolažnik in ljubeznjiv oskerbnik; — cerkev je zgubila v rajnem zvestega pastirja, Jezus Kristus je k sebi poklical zvestega oznanovavca svoje vere. Od revnih in nezmožnih staršev rojen si je moral rajni zraven uka z lastnim trudom kruha služiti. Silno veliko se je potrudil in se že od mladih let veselil, da bi skorej obdeloval vert Gospodov in duše s kruhom večnega življenja pasel. Kakšno veselje za uboge starše! kakšno resnično

veselje je bilo za rajnega, ko je prvič stopil k božjemu oltarju in živega odrešenika Jezusa Kristusa na oltarju Bogu Očetu daroval. Kakšno veselje, kolika sreča za vas, ljubi farmani! da ste tacega učenika in pastirja dobili. Komej je rajni dosegel cilj, h kateremu ga je Bog poklical, kterege je že od mladih dni želel in se ga veselil, že je bil na koncu življenja, kakor se mlado drevo, katero obilno žlabnega sadja obeta, od burje polomi. Setev, katero je z velikim trudom sijal, in še z večjo skerbjo varoval, vidil je poganjati, ali bladna zemlja ga je pokrila, preduj je sadu gledal. Hodil je vselej po pravem potu resnice in čednosti, vsi njegovi poti so odkriti pred vašimi očmi in vam lep izgled, vreden, da bi ga posneli. S svojo priljudnostjo in ponižnostjo si je vaše serca pridobil. S svojo bistro glavo in bogaboječnostjo je ukrotil sovražnike sv. vere. Serčno in zaupljivo se je ustavil sovražnikom sv. vere in prilizjenim zapeljivcem, serčno je branil nar. dražše blago kristjana: sv. vero in čednost, kakor močen stebel sv. katoliške cerkve — zatorej smemo od ranjega reči: „Malo je stevilo njegovih dni, ali veliko večje je število dobrih del“. Gospod je poklical pridnega delavca od svojega delovanja, duša je šla k Bogu Očetu po plačilo, katero jej je pripravljeno; truplo ostane med vami in bo z vami čakalo obujenja in zveličanja. — S solznimi očmi ste vidili, ljubi farmani! truplo ljubljenege pastirja v černo zemljo podjati. Tesno in težko vam je bilo pri sercu, ko ste vidili pastirja v tesnej postelji, pastirja, s katerim ste tako zastopno delali, ki vam je tolikokrat z modrim svetom pomagal!

Ko ste vi težko in s potom v obrazu na polju delali, molil je rajni in s svojo molitvijo božji blagor ali žegen vašemu trudu sprosil in marsiktero škodo od vaših domov in žitnih polj odvernill. Ko ste vi dela trudni sladko počivali, skerbil je neutrudljivo za vaš dušni blagor in vodil, da bi ne zgubil nobene ovčice, ktere mu je Bog izročil. Težko in žalostno vam je pri sercu, ko pomislite, da vas ne bo več učil, ne bo več tolašil in vodil, ne več pasel vaših duš. — Ali ne žalujte ljubi farmani! zgubili ste prijatla na zemlji, dobili ste pa prijatla v nebesih, zgubili so žalostni in revni tolašnika in pomočnika, dobili so pa prošnika pri Očetu. Iz nebes bo pasel svojo čedo, varoval in polijal svojo setev. Otročiči! rajni bo vaš angel varh, ki bo Bogu Očetu vaše potrebe prednašal in za vas prosil. Ljubi farmani! še so vam v živem spominu nauki, ki jih vam je rajni dajal; s čim bi ga mogli bolj častiti, s čim mu lepši spomin svoje ljubezni in spoštovanja postaviti, kakor s tim, da si prejete nauke še globokejši v serce vtisnite in zvestejši hranite.

Ljubi farmani! vidili ste smert pravičnega, vidili ste, kako umerje tisti, ki dolžnosti svojega stanu zvesto spolnuje. V bukvah modrosti beremo: „Pravični bo v miru počival, naj ga smert še

tako zgodaj odvzame. Bogu je dopadel, zato ga je iz med grešnikov vzela. Od rajnega se učite, dolžnosti svojega stanu zvesto spolnovati, da bo tudi vaša smert lehka in vesela, kakor rajnega. „Srečni, kateri v Gospodu umerjo, oni počivajo od truda in njegove dela grejo za njimi“. Komur je Bog 10 talentov izročil, naj ž njimi modro in skerbno gospodari, da si deset drugih pridobi; komur jih je 5 dal, naj s temi modro ravna, ker bo po tem plačilo primerjeno. Ljubi farmani! vi imate družino, imate otroke in posle. Skerbno jih pasite in vodite po pravem potu čednosti, kakor vas je rajni žalibog prezgodej zamerli gospod pasel in napeljeval. Tudi vi ste pastirji, vsak čez svoje hišne, zato nikoli ne pozabite rajtinge, katero bo od vas tirjal pravični sodnik zavolj teh, ktere vam je izročil. — Ako ne zanemarjate svojih dolžnost, tedaj vam bo smert vesela in lahka, kakor rajnemu; da bo lih vaše truplo v černi zemlji: dobre dela bojo vas preživele in se ne bojo pozabile. Skerbno podučujte otroke, varujte odraščene pred hudo tovaršijo. Neutrudno in poterpežljivo je rajni podučeval vaše otroke in jih varoval, kakor rahle cvetličice, da bi jih slana ne osmodila. Z nebeško roso božjih naukov jih je poškopil. Kako strašno bi se pregrešili zoper rajnega, ako bi zanemarjali svoje otroke in ne skerbeli, da bi po prejetih naukih živeli. Siromakom in zapuščenim je bil ranji ljubezniv oče in oskerbnik. Umirajoč vam jih je priporočil. S tim se nar hvaležniše skažete, ako od sedaj vi skerb za siromake prevzamete. Še veliko več reči je vaši skerbi izročeno. Zvesto spolnujte vse svoje dolžnosti. V vsaki čednosti, v vsaki reči vam je rajni lep izgled, po katerem se morate ravnati. Če pa bote živeli tako, kakor vas je rajni napeljeval in učil, kakor je tudi sam živel, tedaj bote smeli z aposteljnomo reči: „Pravičen boj sem bojeval, tek sem dokončal, sedaj mi je večna krona prihranjena, katero bo Bog dal vsem, ki ga ljubijo“. Amen.

Prošnja.

Zapisne moje knjige mi pričajo, da imam pri „Slovenskem Prijatlu“ celih 1435 gold. na dolgu. Čestite svoje naročnike, ki naročnine plačali niso, opomnil sem pismeno in jih lepo prosil, naj svoj dolg pri meni poravnajo. Nekteri so blagovoljno uslišali prošnjo mojo in spolnili dolžnost svojo. Lepo in priserčno se jim zahvaljujem!

Pa vendar še več kot polovica zgorej imenovanega dolga še ni doplačana. Zatorej vse čč. gg. naročnike, ki „Slov. Prijatla“ prejmljejo, naročnine pa plačali niso, spet lepo in serčno prosim, naj svoj dolg pri meni poravnajo. Vsak delavec je vreden svojega plačila.

Pri tej priložnosti tudi naznanjam, da je tretji zvezek „Kerš. naukov“ dokončan; prihodnji list prinese „kazalo“ tretjemu zvezku. I. zvezek obsega keršanske nauke o „veri“, II. o „upanju“ in III. o „ljubezni“ do cerkvenih zapoved. Ti keršanski nauki so na vse strani tako izverstno izdelani, da se svobodno merijo Źz vsemi drugimi kterega koli jezika. I. zv. šteje 42, II. zv. 14 in III. zv. 68 tiskanih pol v velikej obliki. Novim naročnikom „Slov. Prijatla“ dajem vse tri zvezke za 6 gold., ako za „Slov. Prijatla“ še 4 gold. naročnine pridenejo.

V Celovcu 12. avgusta 1867.

Andr. Einspieler.

Naznanilo družbe sv. Mohora.

Odbor družbe sv. Mohora se zahvalja ob koncu 8. družbinega leta vsem čast. gg. dekanijским in farnim predstojnikom za obilno podporo in ob enem naznanja, da se je razposiljatev družbinih bukev iz Celovca in iz Ljubljane že doveršila. Bukve so se poslale gg. dekanijским predstojnikom; tje naj se obernejo čast. udje v dotičnih dekanijah, če jih niso, kakor so želeli, že naravnost prejeli.

V Celovcu 12. avgusta 1867.

Družbin odbor.

Duhovske zadeve.

Kerška škofja: Č. g. Salher Jan. je dobil faro Holmiče. Za provizorje pridejo čč. gg. Oberjörg Jan. v Moriče; Leder Jan. v Waideg; Ploner And. k sv. Duhu nad Belakom; Blaas Jož. k sv. Miklavžu. Čč. gg. kaplani so prestavljeni in vnovič vstavljeni: Baumgartner Mih. v št. Mohor; Fröschl Jož. na Muto; Kališnik Šim. v Grebinjski terg; Kochgruber Juri v stari Dvor; Mišer Anton v Černo; Bucela Ant. v št. Jakob v Rožu; Rup Franc v Tinje; Rebernik Jak. v Kotmaroves; Zojer Jož. v nemški Plajberg; Schreyer Franc v Požarnico in Incko Šim. v Stabenj pri Bekstanju. Č. g. Kristotič Matija, fajn. v št. Miklavžu, je stopil v pokoj. Umerl je prečast. gosp. Jan. Mih. Ahatz, inful. stolni prošt, jubilant; rojen je bil 23. jul. 1781, za duhovnika posvečen 19. aprila 1802, zlato mašo je pel leta 1852, umerl pa je 9. avgusta 1867 ob petih zvečer; okoli 40 let je bil rajni pri konzistoriji. R. I. P.

Ljubljanska škofja: Č. g. Peharec Al. je dobil faro Rudnik; č. g. Sajovec J. pa Mošnje; č. g. Bile Jan. poda se zavoljo bolehnosti za eno leto v pokoj.

Lavantinska škofja: Čč. gg. kaplani so prestavljeni in vnovič vstavljeni: Brezovšek Mat. k št. Rupertu pri Lask; Fidršek Mat. k sv. Križu pri Ljat; Fischer Ant. v Vitanje; Heržič Jož. v Svetinje; Kramberger Jan. v Svičine; Krušič Jak. v Polčane; Lempl Jak. v Videm; Merčnik Ant. v št. Jurje nad Ščavn.; Merkus Ant. v Šmarten pri Slov. Gradcu; Planinšek Jak. v Golcijo; Simonič Jan. v Ljutomer; Tombah Jož. v Kozje; Pajck Jož. v št. Peter pod sv. gorami; — Žičker Ant. v Vojnik, Jazbec Ant. v Stari terg, Kolar Cenc v št. Janž pri Dravberce, Ramor Jan. v Brazlovče, Erjavec Peter v Pilštanj, Kočevar Jak. v Sevnico, Koren Mat. v Ulimje, Jugovec Juri v Artiče, Kunej J. K. v Griže, Sorglehneř Jož. v Čresnovce, Pohleven Ant. na Remšnik, Košar J. k sv. Tomažu, Kolednik Jak. v Trebovlje. Za provizorja gresta čč. gg. Preskar Jan. k sv. Florjanu in Kopriva Juri na Sele. Č. g. Jan. Heler, župnik v Vurberzi je umerl. R. I. P.!